

"Tėvynė" Savaitinis laikraštis
LEIDŽIA KAS PENKTADIENĮ
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

No. 21

Acceptance for mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Gegužio (May) 26, 1939

Entered as Second Class Matter, November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXX

Pažangos Vajus Organizatorių lenktynės

Galų gale ir Jonas Aymonas pateikė savo paskutinį raportą, iš kurio pasirodė, kad jis ne tik pasiekė 5-to laipsnio, bet tame laipsnyje pralenkė ir mūsų energingąjį Ch. K. Pikielį. Prirašinėjime naujų narių brolis Aymonas bus radęs savo pašaukimą. Jis patyrė, kad tik nuolatinis darbu atsiekiami yra rezultatai, ir mes tikimės, kad jis nuolat darbuosis Susivienijimui su garbe ir nauda sau ir Susivienijimui.

Ketvirtame laipsnyje paliko dabar vienas V. A. Kerševičius, energingas Scrantono organizatorius ir Susivienijimo darbininkas.

Iš antro į trečią laipsnį pakilo A. Maliauskas iš Rumford, Me. ir J. Tvaronaitis iš Manchester, Conn., o A. Frenzelis iš Toronto ir V. Grabliauskas iš Wyoming, Pa. pasiekė pirmo laipsnio. Brolis A. Frenzelis prirašė daug narių, bet mažomis sumomis.

5 LAIPSNIS

Jonas Aymonas 38 kp. Brooklyn, N. Y.
Ch. K. Pikielis 10—11 Distr. Org. Pittsburgh, Pa.

4 LAIPSNIS

V. A. Kerševičius 30 kp. Scranton, Pa.

3 LAIPSNIS

K. Cepulevičius, 226 kp. Chicago, Ill.
K. Dibulskis 342 kp. Easton, Pa.
Mrs. M. Domash 214 kp. St. Louis, Mo.
Lz. Ivoškievičienė 192 kp. New Kensington, Pa.
B. Kebaitienė 352 kp. Detroit, Mich.
A. Maliauskas 250 kp. Rumford, Me.
Ch. Martin 352 kp. Detroit, Mich.
J. Kiguolis 115 kp. Wilkes Barre, Pa.
A. Laurutanas 63 kp. Chicago, Ill.
P. P. Simanaukas 341 kp. Rhinelander, Wis.
J. Tvaronaitis 207 kp. Manchester, Conn.

2 LAIPSNIS

M. Banalienė 7 kp. Pittston, Pa.
M. Cepulienė 77 kp. Rockford, Ill.
K. Katkevičienė, 134 kp. Chicago, Ill.
A. Kaulakis ir St. Eismontas 31 kp. Auburn, Me.
P. Kučinskas 352 kp. Detroit, Mich.
M. J. Kemešienė Distr. 13 Org. Detroit, Mich.
S. Mockus 43 kp. So. Boston, Mass.
E. Puzauskienė 260 kp. Chicago, Ill.
F. Platkauskas 36 kp. Chicago, Ill.
A. M. Praškevičius 14 kp. Cleveland, Ohio
J. Radzevičius 66 kp. Ansonia, Conn.
P. Račila 57 kp. Worcester, Mass.
J. Streleckis, 135 kp. Philadelphia, Pa.
M. Stakionis 41 kp. Lawrence, Mass.
J. M. Tumavicius 131 kp. Norwood, Mass.
R. Viktoravičius 40 kp. Pittsburgh, Pa.
J. P. Vaitkus 200 kp. Detroit, Mich.
K. White 304 kp. Buffalo, N. Y.

1 LAIPSNIS

V. Budvidis 352 kp. Detroit, Mich.
A. Frenzelis 236 kp. Toronto, Ont., Can.
A. Geraltaukas 16 kp. Harrisburg, Ill.
P. Gribienė 217 kp. Chicago, Ill.
J. Galinskas 203 kp. Pittston, Pa.
V. Grabliauskas 267 kp. Wyoming, Pa.
Frank Kesler 53 kp. Chelsea, Mass.
V. J. Količienė 40 kp. Pittsburgh, Pa.
V. Mickus 312 kp. Easthampton, Mass.
George Millis 54 kp. McAdoo, Pa.
V. T. Neverauskas, 198 kp. Akron, Ohio
M. Navickas 62 kp. Lorain, Ohio
J. Paulukonis 199 kp. Shaft, Pa.
A. Ramanauskas 211 kp. Mahanoy City, Pa.
F. Siugzdinienė 311 kp. W. Frankfort, Ill.
M. Subonis 157 kp. Youngstown, Ohio
K. Stankus 260 kp. Chicago, Ill.
M. Šeštokas 125 kp. Melrose Park, Ill.
J. Treinis 101 kp. Paterson, N. J.
A. Tvaranavičius 370 kp. Philadelphia, Pa.
T. Valunas 153 kp. Du Bois, Pa.
M. Vahužis 200 kp. Detroit, Mich.
A. Zemaitis, 104 kp. Pittsburgh, Pa.

DAR NEPASIEKĖ 1-MO LAIPSNIO (bet greit ketina pasiekti)

W. V. Anesta 359 kp. Dorchester, Mass.
S. Bakanas 11 distr. Pittsburgh, Pa.
J. Bugailiškis 269 kp. Sydney Mines, Canada.
O. Balsienė 18 kp. Westville, Ill.
V. Botyrius 35 kp. Wilkes Barre, Pa.
Bronė Brazaičiūtė 132 kp. Seltzer City, Pa.
D. Birbilas 144 kp. Saginaw, Mich.
J. Brazauskas 14 kp. Cleveland, Ohio

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga KARALIUS JURGIS IR KARALIENE ELZBIETA KANADOJ

Kanadą praėity buvo atlankę Anglijos princai ir princesos. Bet dar niekad Kanados nebuvo atlankęs nei vienas Anglijos karalius. Todel Kanadai karaliaus Jurgio ir karalienės Elzbitos atsilankymas yra ištikro nepaprastas įvykis.

Kanada su savo milžinišku plotu žemės ir su vienuolika milijonų gyventojų yra Didžiosios Britanijos "dominija". Nuo 1931 metų Kanadą, kartu su kitomis "dominijomis", yra beveik nepriklausoma šalis, kurią tik "karuna" riša prie Anglijos. Paskutiniiais laikais Kanada pradėjo aiškiai rodyti savo nenorą remti Angliją kare, o ekonominiai vis daugiau rišosi su Sąjunga Amerikos Valstijomis, taip kad Kanados prekyba su Anglija sumažėjo. Aišku todėl, kad karaliaus su karaliene atsilankymas Kanadon turi tikslą sustiprinti ryšius tarp Kanados ir Anglijos. Karaliaus kelionę apmokės Anglija iki Kanados ir atgal, bet Kanada pati apmokės už važinėjimąsi po Kanadą ir už vaikes. Kada karalius su karaliene atvyks į Suvinjytas Valstijas, jų kelionė kelionės kastes padengs Amerikos valdžia. Iš savo pinigų karalius su karaliene duos tik dovanas.

"Empress of Australia" laivas kuriuo karalius su karaliene atplaukė į Kanadą, del miglų ir ledų yzo diem dienom pasivėlino atplaukti į Quebecą. Del to turėjo būti truputį pakeistas karaliaus maršrutas. Kanadiečiai prisirengė vaišinti karalių su karaliene tikrai karališkai. Bet pasirodė, kad karalius su karaliene nepajėgia tiek valgyti.

Quebece po šaldyto kantalupo, vėžių ir vištienos sekė gardžiausias valgis šaldytas "souffle", padarytas iš kiaušinių trynių, smetonos, cukraus, vyno, pralinių ir cukrutų violetių. Bet karalius su karaliene atsisakė tą valgyti. Kvebekiečiai nustebė, susirupino, ir valandėlei nežinojo ką daryti, ar jiems valgyti ar nevalgyti, kada karalius su karaliene nevalgo. Bet jie valgė. Nuo tokio gardaus valgio negalėjo atsisakyti nors ir del karaliaus su karaliene.

Visur kur tik karalius važiuos, jis bus taip vaišinamas. Tik kuomet jis atvažiuos pas prezidentą Rooseveltą, jo namus Hyde Parke, ponis Rooseveltienė ketina karalių su karaliene surengti pikniką ir pavaišinti juos su "hot dogs", jeigu tą dieną nebus pėsčilti.

Karalius su karaliene jau atlankė Quebecą, Montrealį ir Ottawą. Montrealyje jis buvo sveikinamas francūziškai ir francūziškai jam buvo giedama giesmė "Dieu sauok karalių". Francūziškai ir karalius sveikino montrealiečius.

Karalius važiuos specialiu traukiniu per visą Kanadą, apsilankydamas Toronto, Ft. William, Winnipeg, Regina, Calgary, Vancouverje ir Victoriaj, o jo kelionė atgal bus per Edmontoną, Saskatvoną, Niagara Falls. Iš Niagara Falls karališka procesija vyks į Washingtoną. Baltajame Name karaliai bus birželio 8 ir 9. Jų atsilankymas Washingtono pasibaigs balium Anglijos ambasadoj. Birželio 10 dieną karalius su karaliene atilankys Pasaulinę Parodą New Yorke, ir po to vyks į

svečius pas Prezidentą Rooseveltą jo namuose Hyde Parke. Iš Hyde Parko karalius vyks į Kanados pajurio provincijas ir į Halifaxą. Į Angliją atgal išplauks birželio 17 dieną iš St. Johns, Newfoundland.

Oro paštas tarp Amerikos ir Europos

Gegužio 21 dieną milžiniškas Amerikos orlaivis "Yankee Clipper" atskrido iš New Yorko Portugalijon su paštu, su keturiolika narių komandos ir su trim keleiviais. Tokie skridimai su paštu nuo šio laiko ketina būti reguliariai. Yankee Clipper, kapitono Arthur E. Laporte komandoj, išskrido iš Port Washingtono ties New Yorku 1:07 val. po piet šeštadienį, gegužio 20 dieną ir į 13 valandų ir 22 minutes atskrido į Horta, Azoros salose. Čia užtruko 3 valandas ir 19 minučių, laukdamas kol vietinis salų paštas surinks krasos ženklelius ir uždės pečėtis 23,000 laisčių. Iš Hortos į Lisaboną "Yankee Clipper" nuskrido į 6 valandas ir 54 minutes. Su sugaištu laiku Azoros salose orlaivis atkeliavo iš Port Washingtono į Lisaboną į 26 su puse valandų.

Pan American Airways kompanija yra pasirengusi palaikyti reguliarius susisiekimus oru su Europa kas savaitę. Turi kitą orlaivį vardu "Atlantic Clipper" ir greit turės trečią.

Doleris be darbo

Dabartinėje tvarkoje ar betvarkėje žmonės neturi darbo kada doleris neturi darbo. Nacionalis Ekonominis Komitetas, susidedas iš kongresmanų ir valdžios ekspertų, patyrinėjus monopolius, pradėjo rūpintis klausimu, kodėl Amerikos doleris dabar neturi

ri darbo. Prezidentas Rooseveltas paragino komitetą tuo klausimu susidomėti. "Bedarbiai doleriai niekam neduoda naudos," pasakė prezidentas, ir ragino surasti budus pasinaudoti kreditais, kad doleriai ir žmonėms davus darbo.

Prezidentas Rooseveltas trečiam terminui

Washingtono politikieriai yra vis daugiau susirupinę klausimu, ar prezidentas Rooseveltas statys savo kandidatūrą į prezidentus trečiam terminui. Buvo parodęs didelį norą eiti į prezidentus dabartinis vice-prezidentas Garneris, važinėdamas po Ameriką rodos rengė dirvą savo kandidatūrai ir ponas Farley. Apie tų dviejų vyrų kandidatūras buvo daug kalbėta, bet dabar tos kalbos aptilo.

Tikrieji Naujosios Dalybos ir prezidento Roosevelto rėmėjai jau galutinai yra nusistatę, kad tik prezidentas Rooseveltas tegali būti jų kandidatu. Tarp savęs jie neranda kito žmogaus, kurs galėtų užimti prezidento Roosevelto vietą Naujosios Dalybos reformoms palaikyti ir tęsti. Jų nuomone, tik prezidentas Rooseveltas tegali ir žmonių paramą gauti ir būti išrinktu. Naujosios Dalybos šalininkai Washingtono kalbina Rooseveltą, kad jis statytų savo kandidatūrą. Vienok Rooseveltas, iki šiol, jokio atsakymo neduoda ir dar ilgą laiką ketina tylėti. Tas greičiausia reiškia, kad jis savo kandidatūrą statys. Prieš tą paskelbsiant Roosevelto administracija padarysianti naujų svarbių pastangų pagerinti ekonominę padėtį šalyje.

Prezidentas Rooseveltas krautuvninkų konvencijai labai aiškiai išdėstė Naujosios Dalybos uždavinius.

Europa

Anglija ir Rusija

Anglija dar vis nerado būdo susitarti su Rusija. O tai todėl, kad Anglija daug ko bijo. Ji bijo, kad militaris sutarimas su Rusija gali užpykdyti Japoniją. Ji bijo, kad Ispanijos Franco susidės militariu pagrindu su Vokietija ir Italija, jeigu Anglija susijungs su Rusija. Ji taipgi bijo, kad tas nepatiks Portugalijai. Pagalios Anglija skaitosi su Lenkijos ir Rumanijos baimė Rusijos, o taipgi su popiežiaus nusistatymu prieš Rusiją.

Iš kitos pusės Anglija užtikrina karo pagalbą Lenkijai, Rumanijai, Graikijai ir Turcijai, jeigu jos būtų užpuolos. Bet be Rusijos vengia Anglija galėtų dėti kokią nors pagalbą toms valstybėms.

Vėliausias Anglijos sumanymas susitarti su Rusija yra sumanymas remtis Tautų Lygos artikulu XVI, kurs užtikrina lygos nariams iš kitų rarių puses militaries ir ekonomines sankcijas prieš agresorius. Tautų Lygos nariais tebėra Anglija, Rusija, Francija ir Pabaltijio valstybės. Anglija mano, kad jeigu ji remsis Tautų Lygos straipsniu, tai tas neapgydys nei Japonijos, nei Ispanijos, nei Portugalijos. Pareitos savaitės pabaigoje, kai vyko Generalinė Tautų Lygos sesija, Anglija vis smarkiau apsaugojo apsaugos nuo JAV, kas turėtų rodyti, kad Anglija susitarti tarp Sovietų Rusijos ir Nacių Vokietijos negali būti.

Nelaimingi Palestinos žydai

Zionistai Palestinoj ir net Amerikoje labai nepatenkinti Anglijos nuosprendžiu įkurti Palestinos valstybę, kurioj žydai negalės sudaryti daugiau kaip trečią dalį gyventojų ir bus suvaržyti žemės perkant ir kitais.

Sulyg Anglijos plano Palestinos valstybė galės tapti nepriklausoma 1949 metais, kuomet žydai su arabais turės rasti budus sykiu gyventi ir valdytis. Kadangi arabų bus ou trečdaliai, o žydų tik trečdalis, tai žydai bijo, kad juos valdys arabai.

Žydai skaito, kad Anglija sulaužė duotą žydams ir pasauliui žodį atsteigti Palestinoj žydų tėvynę. Nuo 1923 metų, kada tas žodis buvo duotas, žydai pradėjo kraustyti Palestinon. 1929 metais jų ten buvo 65,000, o 1939 metais žydų skaičius Palestinoj jau siekė 450,000. Žydai savo darbštumu ir pinigais iš Palestinos dulkių padarė derlingą žemę, pakinkė į darbą Jordano upę, iškasė šulinius, dirvas užsėjo kvieciais, prisisodino sodų, išcentavo kelius ir pastatė daug mokyklų ir ligoninių. Arabai irgi tomis gerovėmis pradėjo naudotis, bet jie buvo nepatenkinti. Jie išsigando, kad žydai greit išstums juos iš jų žemių, ir tuomet arams nebus kur pasidėti. Pradėjo aštrus arų judėjimas prieš žydus, kurs greit išsireiškė kruvinais susirėmimais ir žmonių žudymais.

Kiekvienas organizatorius butinai turi prisijusti savo raportą Pažangos Vajaus vedėjui ne rečiau kaip vieną sykį į mėnesį.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVŲ
AMERIKOJE ORGANAS
Eina kas savaitę penktadieniais
KLEOFAS JURGELIONIS
Redaktorius
207 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi skiriami "Tėvynė" raštai tu-
ri būti adresuojami redakcijai. Pri-
trauktus raštus redakcija pasilieka
tėse trumpinti ar taisyti sulyg savo
nuostatomis. Nepriimtųjų raštai yra
tuojau naikinami, jeigu autorius ne-
ra prisitęsęs sau uždrausoto voko
raštamui sugrąžinti.
Slapyvardžiai nepaieidaujami.

SLA PILDOMOSIOS TARY- BOS IR PASTOVIŲJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, Prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
J. K. MAZUKNA, Vice Prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
DR. M. J. VINIKAS, Sekr.,
207 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
ADV. K. P. GUGIS, Išd.,
2323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
DR. J. S. STANESLOW, Dr. Kvot.,
45 N. Main St.,
Waterbury, Conn.
S. MOKUS, Išo Glob.,
728 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.
E. MIKULIUTE, Išo Glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Išstatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.
ADV. J. J. GRISH,
1621 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
P. DARGIS,
43 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3241 N. Halsted St.,
Chicago, Ill.
K. PIKIELIS,
29 E. 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.
A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.
KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.
J. TAREILA,
826 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
P. B. PALCIGONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.
ADV. K. JURGELA,
379 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1759 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
M. VAIŠYLA,
814 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.
J. MILAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
207 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
V. J. KOLICENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.
M. PAUKŠTENE,
18 Shepherd Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIUS,
6900 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.
DR. S. A. SLAKIS,
6723 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.
DR. I. B. BRONUSAS,
9037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
781 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.
O. ZORSKAITE,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
V. BUKNAITIS,
104-40 — 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
539 Ariana Ave.,
Grand Rapids, Mich.
K. POCIUS,
725 W. 120-th St.,
Chicago, Ill.
J. BRAZAUSKAS,
17009 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio.

SLA Centro Ofiso Kėlimo Reikale

SUSIVIENIJIMO nariai buvo ir tebėra labai susidomėję iškėlimu mūsų Centro ofiso iš New Yorko į Pensylvaniją. Sulyg teisybės mūsų namai arba Centro ofisas visuomet turėjo būti Pensylvanijoje, ir didžiūma narių taip manė per daugelį metų. Įvairios kliutys neleidė mums pildyti įstatymo raidę, nuo kurios mes atsitolinom, bet pagaliaus mes parodėme pasiryžimą padaryti kas privalo būti padaryta. Neseniai įvykusių referendumu nariai pasisakė už Pittsburghą, Pensylvaniją. Susivienijimo Pildomoji Taryba pritarė narių nuomonei. Bet prieš darysiant ką nors, kad išpildžius narių valią, Pildomoji Taryba paskutiniame savo susirinkime išrinko dviejų narių komisiją pilnai iširti visus dalykus ir klausimus surištus su mūsų Centro ofiso kėlimu į Pensylvaniją, būtent į Pittsburghą, ir ypatingai gauti tam Pensylvanijos apdraudos komisionieriaus pritarimą. Komisijon įėjo SLA prezidentas F. J. Bagočius ir vice-prezidentas J. K. Mažukna.

Komisija per šį laiką atliko didžiulį savo tyrinėjimų ir bus pasirengusi raportuoti tyrinėjimų pasekmes sekamam Pildomosios Tarybos susirinkimui, kuriam laikas dar tikrai nepaskirtas. Suprantama, nieko toliau negali būti veikama šioje reikale kol susirinko Pildomoji Taryba. Tikslai Pildomoji Taryba turi galia padaryti nutarimą vienaip ar kitaip, bet niekas kitas.

Visokios kalbos, pletkos ir net "veikla" šioje reikale iš pusės kuopų ar narių yra šiuo laiku visai ne vietoj. Mūsų Pildomoji Taryba turi pilną narių pasitikėjimą, žino kaip tvarkyti organizacijos reikalus, ir šioje reikale kaip ir kituose reikaluose veiks tik po to, kaip bus pilnai painformuota.

Tikslai tam, kad patenkinus natūralių mūsų gerųjų narių žingeidavimą ir dalinai kad sustabdytų kaikiuriuos kvailius ir nepamatuotus paskalus, kokie matyt yra platinami apie mūsų ofiso vietos pakeitimo reikalą, redaktorius mano busiant jam tinkama pasidailinti su nariais tokiomis žiniomis, kokias jis turi ir kokias bus pateiktos Pildomosios Tarybos dėmesiui, kada ji vėl susirinks. Sekama žinios paduoda faktus kaip jie redaktoriui yra žinomi.

Balandžio 14 dieną 1939 metais Susivienijimo prezidentas F. J. Bagočius ir Tėvynės redaktorius turėjo konferenciją su Pensylvanijos Apdraudos Komisisionieriu, ponu Matthew H. Taggart, jo ofise Philadelphia, Pa. Mūsų Centralio Ofiso arba mūsų Namų perkėlimo klausimas toj konferencijoje buvo svarbiausias. Buvo apkalbėti ir kaikiurie kiti su tuo susiję dalykai. Pasirodė, kad Komisisionierius turėjo kokių tai intarinių neįieškotų informacijų, kurias prisituntė jam nežinomi mums žmonės, apie mūsų prezidento F. J. Bagočiaus lojaliskumą kaip Amerikos piliečio, gal but primetančių jam kokią tai kraštutinį radikaliskumą ar ką dar. Netiesingas vertimas Tėvynės straipsnio taipgi buvo Komisisionieriaus rankose ir vedė jį prie išvados, kad redaktorius turi ambicijos "runyti" Pensylvanijos Apdraudos Departamentą. Komisisionierius vienok davė progos SLA prezidentui ir Tėvynės redaktoriui parodyti meilagingumą tokių toli siekiančių ir juokingų apkaltinimų. Komisisionierius parodė tėviską susidomėjimą mūsų amerikinizacija ir mes gavome įspūdį, kad jis buvo patenkintas sužinojęs, jog ir SLA prezidentas ir Tėvynės redaktorius visuomet buvo tikri ir teisei nusilenkią amerikoni. Iš mūsų pusės mes buvome patenkinti Komisisionierium, ponu Taggartu ir juo atsinešimu. Nors mūsų organizacija yra viena iš mažesniųjų jo globoj, ponas Taggart žinojo apie ją viską ir net vadino ją mūsų pirmomis angliškėmis raidėmis, L.A.A. Mums tas patiko.

Davęs mums daugiau kaip dvi valandas savo laiko, Komisisionierius kantriai išklausė ką mūsų prezidentas F. J. Bagočius turėjo pasakyti apie Susivienijimo narių ir Pensylvanijos kuopų balsavimą už Pittsburghą.

Po to Komisisionierius, išreikšdamas savo nuomonę, užgryrė mūsų pasiryžimą turėti mūsų Centro ofisą kaip mūsų Vyrčiausią (namų) Pensylvanijos valstijoj. "Tai buvo jūsų klaida pirmoj vietoj", jis pasakė, "kad jūs turėjote savo Centro ofisą arba darbavietę New Yorko valstijoj. Jūs turite sugrįžti Pensylvanijon".

Vienok Komisisionierius nerado pateisinimo mūsų norui iškelti mūsų Centro ofisą į Pittsburghą. Mūsų vyriausias ofisas vis dar oficialiai tebėra Luzerne pavietė (būtent, Wilkes Barre), o todėl, Komisisionieriaus nuomone, mes turime grįžti kur mes priklausome, tai yra, į Wilkes Barre, Luzerne pavietę, Pensylvanijoj. Čionai mūsų Centro ofis-

as turi susiliesti į vieną. Komisisionierius taip jau pasisakė, kad Wilkes Barre itiškrųjų esanti labai tinkama vieta mūsų Susivienijimui apsigyventi, plėstis ir turtėti. Komisisionierius pažysta Wilkes Barre miestą ir pažysta ten mūsų žmones.

Durys į Pittsburghą vienok paliko atdaros. Jeigu mes būtina norėtume keltis į Pittsburghą, Komisisionieriaus nuomone, tam nėra kito budo kaip tik pataisyti mūsų čarterį, kuriame Luzerne pavietas yra paminėtas kaip mūsų gyvenimo vieta. O čarterio pataisymas su nurodymu kito pavieto apsigyvenimui galys būti gautas tik sulyg Luzerne pavieto teismo nuosprendžio, prisitaikant prie Pensylvanijos apdraudos įstatymų.

Toks sutraukioje buvo rezultatas mūsų pasikalbėjimų su Apdraudos Komisisionierium, ponu Matthew H. Taggart, jo ofise Philadelphia, Pa., balandžio 14, 1939. Pats Komisisionierius po to pabrėžė konferencijos rezultatą savo pareiškime, kurs čia yra paduodamas anglų ir lietuvių kalbose:

April 20, 1939.

F. J. Bagočius, Supreme President,
Lithuanian Alliance of America,
253 West Broadway,
South Boston, Massachusetts.

Dear Sir:

I think it is well that the result of our conference of April 14-th be reduced to a statement of the Department's understanding of that conference and so that your Society may know of the Department's attitude:

First, the Department feels it was a mistake that you should have located what you call your "work shop" in the State of New York, and that the prevailing condition that would require heavy expenditures to continue to remain there makes necessary your return to Pennsylvania.

Secondly, that in coming back to Pennsylvania there is no reason for justification for the severing of your home office from your work shop, and that you should return to Luzerne County. In saying this I am not unmindful of your arguments, first, "that you would be returning to a highly competitive area, and secondly, that you would not be availing yourself of a location where advertising in your official paper would be most profitable, but as I have said to you, I do not feel that the interest of the Society is commercial."

Third, under your charter powers Luzerne County is the "homocile" of your Association, and any action of the Society to attempt to change it should be carried out in conformity with the mandate of the courts of that County and in harmony with the laws governing insurance in Pennsylvania. In other words, any attempt to move or relocate should be only after the recording of the majority vote of the Pennsylvania subordinate lodges.

Fourth, so that the membership may know of the Department's attitude, I feel that through the medium of your official paper the subject of the conference of the 14-th of April should be brought to them, and I would appreciate receiving a copy of that part, either in English, or translated in English, so far as the article itself is concerned.

Very truly yours,

Matthew H. Taggart,
Insurance Commissioner.

Tas pats, išvertus lietuvių kalbon:

Balandžio 20, 1939.

Brangus Pone:

Aš manau bus gera sutraukus mūsų konferencijos balandžio 14 dieną rezultatą į pareiškimą, kaip Departamentas supranta tą konferenciją, ir kad tuo būdu jūsų Draugija žinotų Departamento nusistatymą.

Pirma, Departamentas mano, kad tai buvo klaida jums turėti savo kaip jus vadinatę "darbavietę" New Yorko valstijoj, ir kad dabartinė padėtis, kuri reikalauja sunkių išlaidų ten pasiliekanč, vertia jus grįžti į Pensylvaniją.

Antra, kad grįžtant į Pensylvaniją nėra priežasties pateisinti atskyrimą jūsų vyriausio (home) ofiso nuo jūsų darbavietės, ir kad jūs turėtumet sugrįžti į Luzerne pavietą. Sakydamas tai, aš neužmirštu jūsų argumentų, pirma, kad jūs grįžtumet į didelės kompeticijos vietą, ir antra, kad jūs negausite sau vietos, kur skelbimai jūsų oficialiame laikraštyje būtų pelningiausi, bet kaip aš jums sakiau, aš nemanau, kad jūsų draugijos uždavinys yra komercinis.

Trečia, sulyg jūsų čarterio įgaliojimų Luzerne pavietas yra jūsų asociacijos gyvenimo vieta, ir bandymas pakeisti ją turi būti atliktas prisitaikant prie pavieto teismų įsakymo ir prie įstatymų, kurie reguliuoja apdraudą Pensylvanijoj. Kitais žodžiais, bandyti perkelti kiton vieton ofisą galima tik po to, kaip bus užrekorduota didžiūmas Pensylvanijos kuopų balsavimas.

Ketvirta, kad nariai žinotų Departamento nusistatymą, aš jaučiu, kad jiems reikėtų pranešti per jūsų oficialią organą apie šios konferencijos dalyką, ir aš maloniau gauti to laikraščio dalies kopiją,

anglų kalboj ar angliškame vertime kiek tai paliečia patį straipsnį.
Su tikra pagarba.

Matthew H. Taggart,
Apdraudos Komisisionierius.

Neužilgo po konferencijos ir po to kaip buvo gautas tas laiškas nuo Komisisionieriaus mūsų prezidentas brolis Bagočius prirėgė sutrauką faktų, nuomonių ir teisės sąryšyje su Centro kėlimo klausimu. Toj sutraukoj jis nurodė į faktą, kad pagal naujų 1935 metų įstatymų fraternalės organizacijos gali pakeisti savo vyriausio ofiso vietą Pensylvanijos valstijos ribose daug paprastesniu būdu, kaip to reikalauja 1917 metų įstatymas, ir kad Luzerne pavieto teismo pasakymas arba patvarkymas padarytas sulyg 1917 metų įstatymo dabar nebėra galioje veikiant naujam įstatymui. Prezidentas Bagočius taipgi pateikė Pensylvanijos generalio prokuroro opiniją, kurią jam buvo prisituntę buvę Apdraudos Komisisionieriaus ponas Owen B. Hunt, ir kūrį sakė, kad mūsų organizacija permainydamą savo biznio vietą turėtų prisilaikyti procedūros nurodytos įstatyme liepos 17,

Skundai ir jų šaltinis

Kuomet Apdraudos Komisisionierius taip pakankamai išaiškino mums mūsų Centro vietos klausimą, mūsų nelaimė atsirado kas nors, kurs matė reikalo kvaršinti Komisisionierius pasiūlymais visai neprašytų informacijų. Tokių informacijų pasiūlymų tikslas nebuvo garbingas. Informatoriai tikslai pažemino lietuvių, pažemino mūsų organizaciją ir jos viršininkus Komisisionieriaus akys. Tai yra tik vieno ar dviejų asmenų darbas. Tai yra kerštininkų darbas. Tokiu darbu be abejonės piktinsis keturiolika su viršum tukstančių mūsų narių, tarp kurių visur dabar užviešpatavo maloni broliškumo ir sutarimo dvasia. Jie nenorės, kad kerštininkai už juos kalbėtų.

Gerai yra žinomas Tėvynės redaktoriaus nusistatymas neduoti mūsų laikraštyje vietos raštams, kurie darytų asmeninius viens kitam užmetimus, bet branginti tokius raštus, kurie padeda auginti nariuose ir kuopose fraternalizmo ir geros valios dvasią. Redaktorius taip jau nuosekliai vengė ir vengia ginčų ir polemikų su kitais lietuvių laikraščiais politikos, religijos, asmeniniuose ir visuose kituose klausimuose, ir net nemato reikalo atsakinti į nedraugingas mūsų organizacijai pastabas, kokios kartais pasirodo kituose laikraščiuose. Šiam redaktoriui nusistatymui širdingai pritaria visi Susivienijimo nariai, kurių didžiūma kitų laikraščių neskato, pasitenkindami savo organu Tėvynę.

Iš to kas toliau seka Tėvynės skaitytojajai matys, kad vieno laikraščio straipsnis ateina jų dėmesiui. Tą straipsnį, kaip ir kitus panašius straipsnius, Tėvynės redaktorius ignoravo, kada jis pasirodė spaudoje. Bet tas straipsnis kieno tai pasiūstas Komisisionieriui pasidarė kaip oficialiu dokumentu Apdraudos Komisisionieriaus rankose mūsų Centro kėlimo klausime. Todėl redaktorius yra priverstas jį minėti ir pažymėti tą nemalonumą, koki jis mums padarė.

Tas straipsnis pasirodė Vieniobėje balandžio 27 dieną 1939 m. Kada jis pasirodė, daug kas New Yorke buvo nustebintas, kad taip umai pasikeitė Vieniobės laikraščio nuomonė apie mūsų reikalą kelti Centrą iš New Yorko į Pensylvaniją, o ypatingai į Pittsburghą. Vieniobė visuomet labai stipriai ir net įkriai protestavo prieš Pittsburghą, bet dabar šiuo straipsniu ji labai džiaugėsi ir apsimetė apsidžiaugusi, kad Susivienijimo Centras "bus keliamas Pittsburghan". Numatyta tame kokia nors "štuka".

Tikroji to straipsnio reikšmė išėjo aiškėn, kuomet visai netikėtai prezidentas F. J. Bagočius gavo apie tą straipsnį laišką nuo Apdraudos Komisisionieriaus pono Taggarto.

Pasidarė aišku, kad tas straipsnis buvo pagamintas ir atspausdintas vienatiniu tikslu pakenkti mūsų prezidentui ir įdedant jį jo burną absurdiškų pareiškimus, kokių jis niekad niekam nebuvo daręs, parodyti jį blogoj šviesoj prieš Apdraudos Komisisionierį ir sugėdinti jį jo tarybose su Komisisionierium apie mūsų Centro kėlimą Pensylvanijon. Be to dar tas straipsnis nei iš šio nei iš to stipriais žodžiais smerkė neįvardytus "socialistus" ir "komunistus" už Pittsburgho klausimo kėlimą, kuomet "tautinė" srovė nesanti priešinga Pittsburghui.

Nuo Apdraudos Komisisionieriaus tame reikale buvo prisiūstas sekamas laiškas:

May 1, 1939

Lithuanian Alliance of America
Miners Bank Building
Wilkes Barre, Pennsylvania

Gentlemen:

I am in receipt of a clipping, supposed

1935 metų, bet ne procedūros nurodytos liepos 11, 1917 metų įstatyme.

Ši sutrauka (brief) buvo pasiūsta ponui M. H. Taggartui, Apdraudos Komisisionieriui Perskaitęs ją, Komisisionierius trumpai atsakė

"My dear Mr. Bagočius:

I acknowledge receipt of your letter of April 22, with brief attached. From reading the same, I can see no reason for altering my opinion, as expressed in the conference, and by letter.

Very truly yours,

Matthew H. Taggart,
Insurance Commissioner.

(Lietuviškai: Gavau jūsų laišką iš balandžio 22, su pridėta sutrauka. Perskaitęs tai aš nematau priežasties pakeisti savo nuomonę išreikštą konferencijoj ir laišku.)

Mums reikia turėti omenėje, kad Apdraudos Komisisionieriaus nuomonės tokiuose dalykuose nėra tik šiaip sau nuomonės. Kiek tai mus paliečia, jos lygios yra įstatymams arba prisakymams kol jos nesi atmainytos su permaina administracijoj ar kitokių būdu. Mūsų Pildomoji Taryba be abejonės tas nuomones taip ir supras.

to be taken from your official paper the Vieniobė under date of April 27, 1939, reporting upon the conference between Mr. Bagočius, Mr. Jurgelionis, and myself in Philadelphia.

Will you please send me a translation thereof.

Very truly yours,

Matthew H. Taggart,
Insurance Commissioner.

Sekretorius M. J. Vinikas padarė straipsnio vertimą ir pasiuntė jį Komisisionieriui su sekamu laišku:

May 5, 1939

Hon. Matthew H. Taggart,
Insurance Commissioner,
Insurance Department,
Harrisburg, Pa.

Dear Sir:

In compliance with your request of May 1, 1939, to submit to you a translation of an article concerning the conference between you, Mr. Bagočius and Mr. Jurgelionis, which appeared in the Vieniobė on date of April 27, 1939, I am submitting herewith the translation of said article, as well as a copy of the paper in question. The enclosed paper Vieniobė is a Lithuanian daily, published in Brooklyn, New York. This paper is not our official organ and is not connected with our Society. Our official organ is called Tėvynė and is published in the City of New York once a week.

Respectfully yours,

M. J. Vinikas,
Secretary.

Komisisionieriaus nemalonė yra išreikšta tone jo laiško, kurs seka:

May 8, 1939.

Lithuanian Alliance of America,
Miners Bank Building,
Wilkes Barre, Pennsylvania.

Gentlemen:

Upon coming to the office this morning, I find Doctor Vinikas' letter of May 5-th, with his interpretation of the article that appeared in Vieniobė April 27, 1939.

While responsibility for this paper's activities apparently is disclaimed because it is not the official organ of the LAA, yet the interpretation, whether it appears in the official organ or not, purports to express the views of this Department with relation to the discussed moving of the workshop from New York to Pittsburgh, and the representations are absolutely in conflict with the discussions had and the expressions made by this Department when the President and the Secretary (Editor) visited me in Philadelphia.

This apparently is a direct attempt to mislead the membership that any such move would be pleasing to the Department. I am dispatching this letter to you so that you may know that I am keeping informed, and that I do not propose to be blind to the activities of the officers of the LAA.

Very truly yours,

Matthew H. Taggart,
Insurance Commissioner.

Copy to F. J. Bagočius,
President Lithuanian Alliance of America,
Boston, Mass.

Prezidentas F. J. Bagočius tuojaus atrašė Komisisionieriui, prižadėdamas tinkamai iširti "tą misteriją", ir pareiškdamas savo laiške, kad—

"The Executive Board of our Alliance sincerely desires to maintain the most cordial relations with the Commissioner and the Insurance Department, and to have the benefit of its experience and guidance. It is greatly perturbed that someone is apparently attempting to undermine the reputation and prestige of the Lithuanian Alliance of America and its officers. In fairness to the officers and the organization, — which means so much to our Americans of Lithuanian birth and extraction, — I ask you to submit to me

copies of all the complaints, etc., that we might properly and legally answer and refute the same, instead of being compelled to grope in the dark, and merely guess from hearsay information as to what is this all about."

Jų kelių dienų prezidentas F. J. Bagočius pasiuntė Apdraudos Komisionieriui to straipsnio reikale kitą laišką, kurio nuorašas čia seka:

May 16, 1939.

Hon. Matthew H. Taggart
Insurance Commissioner
Keystone Building
Philadelphia, Pa.

Dear Sir:

Referring again to yours of 8-th inst. and contents thereof and my comments of the 11-th inst. (R. 8095/3, 8832-8838) permit me to submit to you the following:

On the 14-th and 15-th of May, 1939, I made a personal investigation as to the authenticity and authorship of the alleged interview with me, in which I am supposed to have quoted you, as it appeared in Vienybe of April 27-th, 1939, and may state that:

1. Neither I nor Mr. Jurgelionis, the editor of our official organ, the Tėvynė, have given any interviews to any reporter or correspondent of any newspaper as to what transpired at our conference with you on April 14-th, 1939, except that Mr. Jurgelionis informed Dr. Vinikas, the Secretary of our Alliance, as to your attitude in this matter, as the same was incorporated, in substance, in yours of April 20-th, 1939, addressed to me.

2. There is no such person, reporter or correspondent as "Pittsburgho Zemaitis", which name is apparently supposed to be the pseudonym of the alleged reporter.

3. The said alleged interview was concocted and manufactured by the present editor of Vienybė, who for many years was editor of our official organ Tėvynė, purely and simply to create misunderstanding and antagonism between our office and the officers of the Lithuanian

Alliance of America, for this reason: To revenge himself upon the Alliance for his dismissal from editorship, and for financial reasons, which are too insignificant to bother you about.

May I respectfully suggest to you the following:

1. Demand from Mr. S. E. Vitaitis, editor of Vienybe, 193 Grand street, Brooklyn, N. Y., the name and address of the author of this alleged interview, the said "Pittsburgho Zemaitis".

2. Summon the said alleged reporter to your office and notify me as to the time and place, and I shall personally confront this person on a question as to whether or not I have ever at any time and anywhere given such an alleged interview.

3. I will personally defray the expense of this person, also the expenses of the said editor, who should bring the original manuscript, with him, and upon your suggestion, I will mail the anticipated amount of said expenses to you in advance.

Permit me to state to you, Mr. Taggart, that I will not permit the Lithuanian Alliance of America to be defamed or degraded in your eyes or estimation, and that I shall go to the extreme, if necessary, even to invoke extraordinary remedies under the laws of the Commonwealth of Pennsylvania, should it be necessary. The interests of 15,000 members of my organization should be protected, and I know that you will assist me to do it.

Respectfully yours,

F. J. Bagočius,

Supreme President of the
Lithuanian Alliance of America.

(Vietos taupymui vertimai lietuvių kalbon apleidžiami).

Iš paduotos korespondencijos apie tą straipsnį kiekvienas gali pasidaryti savo išvadą. Reikalus čia jau nebe apie Centro kėlimą. Pirmą negu Centras bus keliamas Susivienijimas turi apsisvalyti nuo savo senų duklių. Šiame apsisvalyme reikale visi padorūs Susivienijimo nariai gali turėti darbo.

presus. Prižiūrėti, ypač netekusį sąmonės, kliebantį ligonį. Išmatas, šlapimą dezinfekuoti karbolium ar negešytomis kalkėmis ir užkasti giliai į žemę, kad neapsikrėtų kiti. Skaudančias ligonio strėnas, krutinę ištrinti kamparinu spiritu. Daboti, kad nepasidarytų pragulų, kurios dažnai prie šios ligos pasidaro. Atminti, kad prie kiekvienos ligos geras ligonio slaugymas, rūpinimasis juo suteikia jam didelę pagūdą, vilį ir naujų jėgų kovai su liga. Kiekvienas ligonis nori, kad visa priežiūra, visas dėmesys būtų tik į jį atkreiptas. Todel slaugymas ir prielankus ligoniui žodis kartais geriau jį stiprina kaip vaistai.

"Paminėta ligonio priežiūra reikalinga tol, kol atvažiuos gydytojas. Įtarus vidurių šiltinę, būtina yra pranešti gydytojui, nes be griežtų priemonių liga greit plečiasi. Kartais ir visas priemonės panaudojus liga ilgai laikosi nenugalima.

"Po vidurių šiltinės ar laikė jos gali išsivystyti šios ligos: angina, plaučių, bronchų, ausų uždegimas, inkstų, širdies, stuburkaulio ir kitos ligos. Ir persirgęs vidurių šiltine, žmogus dar ilgai yra pavojingas kitiems, nes ligos užkrėtai negreit išnyksta.

"Atsiradus kurioj nors šeimoj vidurių šiltinei, apie linkęs gyventojai turi ypač saugotis. Negerti tada žalio, nevinto vandens, nevalgyti žalių daržovių, vaisių, nelankyti ligonių. Be to, naikinti muses, kurios yra platintojos daugelio ligų ir ypač vidurių šiltinės. Jos puola patį ligonį, nusėda ant jo išmatų, pasikui ant maisto produktų ir apsikrėtimas visai lengvas.

"Baigiant apie šiltinės, del pilnesnio vaizdo ir supratimo, tenka paminėti dar gryžtamąją šiltinę. Liga yra užkrečiama. Jos platintojai yra įvairūs parazitai: utėlės, erkės, blakės, blusos ir kt. Mirtingumas nuo jos yra nedidelis, serga dažniau jauni žmonės. Jau pats ligos pavadinimas "gryžtamąja" rodo, kad ji kartojasi. Vos baigus ligoniui persirgti, liga dažnai atgyja ir taip pasikartoja keletą kartų. Tas ligonį gero-kai nuvargina.

"Apsisaugojimui nuo jos reikalinga naikinti visus parazitus (ypač epidemijos metu), be to, labai svarbus dalykas yra išlaikyti jau taip dažnai visur minima ir rašoma švara. Švara turi būti visada ir visur. Ji apsaugo nuo labai daugelio ligų ir susirgus padeda gydyti. Jai palaikyti reikia ne laiko ir ne pinigų, bet noro ir pripratimo".

Trečdalis žmonijos valgo pirštais

MUMS atrodo savaime suprantamas dalykas, kad valgomieji šakutės ir peilio pagelba. Vienok faktas, kad šakutė namų apyvokoje teatsiradusi tik labai nesenai ir, kad jos paplitimas dar ir šiandien tebepragresuoja, įgalina iškelti įdomų klausimą, kuo bendrai naudojasi žmonės įsidėti maistą į burną.

Peilio ir šakutės pagelba valgo apie 519 milijonų europiečių, nors jau čia tenka padaryti pastabą, kad daugumas žemesnės kultūros žmonių daug mieliau naudoja valgydami vien tik peilį. Dar apie 250 milijonų baltųjų kituose pasaulio kontinentuose valgo panašiai, kaip ir mes. Apie 10 milijonų žmonių naudoja vien tik peiliu ir penkiais ar dešimtimi pirštų, 520 milijonų rytų Azijos gyventojų: kiniečiai, japonai bei korejiečiai valgo išimtinai pasitarndami lazdelėmis. Pasitarndami vien pirštais, valgo 740 milijonų žmonių Afrikoje, vidurinėje Azijoje bei Australijoje, tuo tarpu kai apie 15 milijonų indėnų naudoja tam tikslui pirštus ir mūsų šaukštus primenančius įrankius.

Valgyti reikia išmokti. Šitai pirmiausia labai gerai žino maži vaikai bei jų motinos. Iš pradžių mokomasi valgyti šaukštu, net šaukšteliu, ilgą laiką vieninteliu įrankiu. Kas jau sugeba savarankiškai naudotis peiliu ir šakute, jau gali drąsiai prapti prie kultūringos visuomenės dalies ir net progai pasitaikius pademonstruoti savo sugebėjimus šioje srityje viešai: valgyklose, restoranuose. Tačiau pirmą pirmiausia ir mažas vaikas ir žemos kultūros žmogus čiumpa maistą pirštais, ne kartą net juos nusidegindamas. Taigi, mūsų pirštai yra be abejo pirmoji ir svarbiausioji priemonė įsidėti maistą į burną ne vien todėl, kad jais instinktyviai griebiamas maistas, bet ir todėl, kad jie kartą pagriebę tai, ko reikalauja gomurys ir skilvis, nelabai noriai tepaleidžia.

Jau pradžioje galėjome įsitikinti, kiek neįvairių rūšių atžvilgiu yra žmogaus valgių ir burną įsidėti naudojami įrankiai. Šakutė, tas pagrindinis kultūringųjų žmonių valgomojo stalo įnagis, skaito vos porą šimtų metų. Dar puikusis Liudvikas XIV, Francijos karalius, kuriam anuo metu — iki 1715 m. nepriėjo joks kitas Europos valdovas, joks didikas nei dženelmanas, valgė pirštais. Vokietijoje dar XVII amž. iš šakutės tiesiog juokėsi. Senovės graikai ir romėnai, del kurių kultūros aukšto laipsnio niekas šiandien neabejoja, kurie padarė nepaprastos įtakos mūsų civilizacijai, taip pat tenaudojo šakutę dažniausiai tik tai tam, kad ją išimti iš katilo išvirusių žuvį arba, kad jos pagelba laikytų virš ugnies keptąją mėsą. Europoje šakutė ėmė pasirodyti XII am., pirmiausia Venecijoje, vienok tai tebuvo tik labai reti atskiri atvejai.

Nežiūrint vėlybo šakutės atsiradimo Europoje, viename gana tolimame žemės pakrastyje jos vartojimas buvo žinomas, ji atsirado visai nepriklausomai nuo Europos įtakos, o to atsiradimo priežastimi buvęs gana savotiškas įsitikinimas. Fidži salose, Pietų Juroje, šakutės tebuvo naudojamos tik vienu teveju: jas salų gyventojai teimdavo į rankas sėsdami paragauti

žmogienos, kadangi salose viešpatavo įsitikinimas, jog palietus tą butent skanėstą pirštais, galima susilaukti nužudytojo keršto ir visokių blogybių. Vadinas, žmogaus kepsnį nekenksmingai tegalėjo paliesti dantys, burna, bet jokių būdu ne pirštai, rankos.

Visiškai kitokio negu šakutė pobūdžio valgymo įrankį amžių bėgyje išugdė mums svetima, bet aukšta rytų Azijos kultūra. Jos valgomųjų lazdelių pavidale. Šių valgymo priemonių naudojimas preziumuoja pirmiausia visiškai susmulkintą maistą, kadangi tos lazdelės yra plonos ir tiek silpnos, kad smulkinti, perspausti jomis, jų pačių pagelba ką nors, kaip ir neįmanoma. Jomis tegalima pagriebs mažą trupinėlį įsidėti į burną. Musų naudojantieji įrankiai: šakutė ir peilis, atrodo, toli praneša tas lazdeles — šakutės pagelba puikiai gali dėti į burną, visa, ką įsidėtum lazdelėmis, kuriomis jokių būdu nesudorotum sulcingo bifstekso. Iš viso, aziatiškų lazdelių pagelba — žinoma, atatininkamai įsipratinus — tegalima valgyti sausą maistą be jokio padažo.

Be aukščiausių minėtųjų valgymo įrankių, bene labiausiai bus paplitę šaukšto pavidale įrankiai, dažniausiai įspjauti iš medžio, bet taip pat įvairios krauklės, didelių paukščių snapai, kieti atogrąžų augalų lapai, atatininkamai apipavidalinti gyvulių kaulai — visa tai daugiausia pietų Amerikos tautelių tarpe.

Nors kai kurios šio kontinento tautelės valgo kažu-kuo panašiu į šaukštą, vienok ir šis paprastas, nesudėtingas įrankis vartojamas ne visur vienodai. Taip, pavyzdžiui, Guato indėnų tarpe tam tikras patiekalas, gaminamas iš virtos žuvies ir bananų, moterų yra valgomas iš kriauklių padirbdintais šaukštais, tuo tarpu kai vyrai tam pačiam patiekalui į burną įsidėti vartoja tik medinius šaukštus.

Savotiškai valgo Okeanijos salose gyvenanti mongų tautelė. Labiausiai pamėgtas jų valgis yra vadinamasis poi, gaminamas iš čia augančių, bulves primenančių šakniavaisių tara, kurie yra verdami, sutrinami į tešlą, kelias dienas rauginami, o po to gauta limpanči masė apvyniojama apie rodomąjį pirštą ir taip čiulpiama. Nuo to patiekalo vardo ir rodomasis piršt-tas mongų yra vadinamas poi pirštu.

Labiausia bene išsiplatinęs valgymo įrankis yra peilis, kuriuo operuodami žmonės sugeba išsiversti ir be šakutės. Peilio pagelba valgoma duona, dešra, žuvis, keptos bulvės ir kitas kietas maistas, kuris dažnai tiesiog peiliu ir į burną įdedamas.

Šiaurės Azijoje ir Eskimuose įprasta šitaip valgyti: imamas didesnis gabalas mėsos, jo galas įsikan-damas ir dailiu peilio švystelėjimu likusi dalis nu-pjaunama ties pat valgančio lupomis — čia jau reikia ir tam tikro įgudimo, kad neįspjauti.

Baigus apie valgymą porą žodžių tenka pasakyti ir apie tai, kaip kur žmonės yra pratę gerti. Pietų Afrikos bušmėnai paprastai geria stati, pasisemdami vandenį riešutėmis. Šiaip naudoja sulenktą lapą, vaisiaus kėvalą, o taip pat ir dirbtinai pasigamintus indus. Mes mokame gerti aronžada per šiaudelį, bet ne visi žinome, kad tai yra laukinių plačiai naudojamas budas. Taip, eskimai plono vamzdelio pagelba, dažniausiai jie juos pasigamina iš kaulo — čiulpia iš po sniego sutirpusį vandenį, o Guato indėnai Pietų Amerikoje, šiaudinių lazdelių pagelba čiulpia, įstatę tuos vamzdelius į medyje išgręžtas skylutes, jojo sy-vus.

Vėžio šundaktariai

AMERICAN Medical Association žurnalas išleido perspėjimą prieš apgarsinimus gyduolių, kurios buk "ištikro išgydo vėžį".

Tas gyduoles siulo šundaktariai. Ir jie, kaip ir visi kiti apgavikai, nuduoda viską žiną apie vėžį, bet tikrenybėje patys nežino, ką jie siulo. Nes šiandien niekas nežino, kokia medžiaga, vaistai ar kombinacijos vaistų gali išgydyti vėžį. Bet tie šarlatanai, tie šundaktariai vėžiu sergantiems siulo visokius išmis-lus arba sudarytas kombinacijas įvairių košelių ar bak-terinių mišinių.

Kiek metų atgal vėžio kontroliavimo draugija siu-lė dovaną tam žmogui, kuris tikrai išgydys vėžį. Į tą pasiulymą gauta 2,555 atsakymo laišukai, patari-mai ir net gyduolės. Vienas senas indėnas pranešė, kad jis išgydys šimtą žmonių, sergančių vėžiu. Jis prisiuntė ir tą mišinį, kuriuo jis "gydė". Bet kuomet tas jo mišinys buvo išbandytas, pasirodė, kad jis ne-turėjo jokios vertės.

Nekurios "gyduolės" buvo tik tam tikros koše-lės. O kada jos pavartotos bandymui, tai jos nuėdė tiek žmogaus sveiko kuno, kiek buvo vėžio užkrėsta dalis. Daugely atsitikimų tų košelių vartojimas tik pagreitino žmonių mirtį. Buvo pusė tuzino gyduolių padarytų iš radiumo. Nekurie šundaktariai žmones tikina, kad balta duona žmogų vėžio liga užkrečia. Kiti pataria nevertoti iš aluminumo padarytų virimo daiktų ir puodų. Prisiūsta iš "auksko padarytų gy-duolių", iš švino gyduolių ir šimtai kitokių. Bet jos visos pasirodė bereikšmės.

Kreipdamasis prie vėžio šundaktarių ligonis ne-tik bereikalingai eikvoja pinigus, bet sutrumpina savo gyvenimo dienas. Jeigu jis kreiptųsi prie tinkamo medikališko pagydyto, tai bent kiek prailgintų savo gyvenimą. (Pasinaudojame FLIS rašiniu.)

Mūsų Sveikata Mums Brangiausia ir Mes Patys Esam jos Sargai

Alkoholis ir karas yra didžiausi žmonijos nelaimių nešėjai

Šio straipsnio autorius, gyvenęs Argentinoje, rašo Tėvynės redaktoriui, kad jo straipsnyje paminėtos baisios alkoholi-zmo pasekmės yra jam žinomos gyvenimo faktai ir tai labai suglausti faktai. Jis sako: "Jūsų, gerbiamas redaktorius, kova prieš alkoholizmą yra kova mūsų ir visos vargstančios nuo alkoholio žmo-nijos. Tat bukite mūsų vadovas, o mes Jusų kariai".

KAS BUVO didžiajam 1914—1918 m. ar paskuti-niam Ispanijos kare, žino ką reiškia karas. Da-linai ir tie žino ir jaučia, ką reiškia karas, kurie matė kine krutamus paveikslus. Tai baisūs šių dienų, taip vadinamos, "kultūros ir civilizacijos" laikų reginiai. Civilizuotas žmogus su moderniais karo pabūkiais griaua šimtmečiais sukurtą kultūrą; naikina, žudo be pasigailėjimo viską: pačius žmones ir jų kurybą.

Plešikaujančių šalių valdonai, kaip Vokietijos ir Italijos, vienok nesidirovi kalbėti apie žmonių rasę, jos grynimą — pagerinimą veislės, kuomet patys stipriausi ir tinkamiausi žmonės ir veislė ir kurybai ir paprastam darbui žudomi, o jų motinas ragina gimdyti, kad tik būtų daugiau kanuolės maisto.

Alkoholis, kaip mums atrodo, nėra toks baisus, kaip karas. Jis per kelias valandas nesugriaua miestus, nenužudo tūkstančius mūsų aktyvaus žmo-nių: žmogus išsigeręs pats užsimušą arba kitą už-mušą, suserga ar kokį turtą sunaikina. Čia jau va-diname nelaimės priežastim ir tik tas nelaimės kalti-nam, o ne alkoholi ar jo vartotoja.

Pavyzdys. Per girtuokliavimą susirgo žmogus džio-va — džiova mes ir kaltinam. Palindo girtas po trau-nikui — traukinį kaltinam. Vienok alkoholio nei vienas nekaltina, nors ir tikrai žinotų, kad per alkoholi tas įvyko. Gal todėl alkoholio ypatybės yra geresnės kaip karas ar kitas koks maras, kad viskas vyksta palaipsniui, išlėto, mažai pastebimai, o jei ką paste-bime yra galimybės pateisinti.

Alkoholis taipgi yra "vaistas" užmiršimui visokių "marnaščių" — pralinksėjimui. Bent taip žmonės mano.

Bet ar gali kas įsivaizduoti kaip tas kenčia nuo alkoholio tėvo, vyro, brolio ar kito kokio šeimos na-rio, kuris turi tą viską pergyventi savo asmenyje. Nei gabiausias artistas-tė nesugebės padaryti tokios skausmingos išraiškos, kokią aš mačiau 12 vaikų mo-tinos, stovinčios prieš savo girtą vyrą, maldaujančios pasigailėjimo.

Rašant šias eilutes prieš mane atsistojo baisus vaizdas: motina nuplakta šlapimomis vadžiomis pasi-kukčiodama verkia; sunus su kirviu perkirstais pe-čiais; kitas jaunesnis sunus su pritraukta ranka; vy-riausioji duklė džiovininkė sunkiai alsuoja lovoje; kiti gi su apdaužytomis spragilais nosimis, išblisę — pirmi kandidatai į džiovininkus!

Tai ne vienos dienos scena: kiekvienam įvykiui

SLA Pildomos Tarybos Suvažiavimo Protokolas su Atskaitomis

IVYKUSIO KOVO 1 D., 1939 M., SLA CENTRO RAŠTINEJE, 307 W. 30-TH ST., NEW YORK, N. Y.

SLA IZDININKO RAPORTAS

(Užbaigta)

Izdininko įplaukos bėgyje 1938 m.

FONDAI:	SPALIO:	LAPKRIČIO:	GRUODŽIO:
POMIRTINĖS	\$15,882.26	\$24,591.33	\$36,564.10
PASALPOS	5,379.40	5,560.00	6,127.70
LĖŠŲ	3,108.19	3,371.67	3,501.93
LĖŠŲ P. T.	352.50	427.79	584.55
MISRUS	394.76	259.04	274.94
Narinės mokestys, adminis. etc.	\$18,643.43	\$19,291.21	\$22,128.69
Bonų nuosimčiai	555.00	484.44	831.25
Bonai parduoti ar atšaukti	—	9,711.21	15,730.35
Bonų numokėjimai	—	—	1,500.00
Paskolų nuosimčiai	2,013.19	2,072.50	1,813.50
Paskolų numokėjimai	800.00	600.00	425.00
Taupymo sąskaitos nuosimčiai	—	53.78	—
Nuomos	3,085.49	1,894.77	4,569.43
Sugrąž. Moksl. Fond. pask.	15.00	10.00	10.00
Kenceliuotas Orderis Nr. 2149	5.00	—	—
Numokėjimas ant "deficiency judgment"	—	80.68	—
Sugrąž. bal. likusis nuo pirkimo (1937 m.)	—	11.24	—
Sugrąž. apdraudus premijos	—	—	45.00

Viso mėnesio įplaukos \$25,117.11 \$25,117.11 \$34,209.83 \$34,209.83 \$47,053.22 \$47,053.22

Izdininko įplaukos bėgyje 1938 m.

S U T R A U K A	
POMIRTINĖS	\$430,283.75
PASALPOS	75,421.12
LĖŠŲ	39,222.72
LĖŠŲ P. T.	4,014.44
MISRUS	6,925.31
Narinės mokestys, adminis. etc.	\$233,983.92
Bonų nuosimčiai	18,924.94
Bonai parduoti ar atšaukti	234,919.22
Bonų numokėjimai	2,250.00
Paskolų nuosimčiai	18,908.91
Paskolų numokėjimai	8,275.00
Taupymo sąskaitos nuosimčiai	107.03
Nuomos	27,598.64
Sugrąž. Moksl. Fond. pask.	215.00
Kenceliuoti orderiai	74.98
Numokėjimas ant "deficiency judgment"	80.68
Sugrąž. balansas likusio nuo bonų pirkimo (1937 m.)	11.24
Kenceliuotos paskolos	9,500.00
Sugrąž. apdraudus premijos	107.80
Sugrąž. permokėtų taksų	4.10
Užbaigimas Jubiliejinio Fondo sąskaitos	905.88
Viso	\$555,867.34 \$555,867.34

PASTABA: Bedarbių Pask. Fondan sugrąžinta, per 1938 metus, viso \$448.49, kurie įskaityti Mišraus Fondo įplaukose.

Izdininko išmokėjimai (priskaitant investmentus) bėgyje 1938 metų

FONDAI:	SAUSIO	VASARIO	KOVO	BALANDŽIO	GEGUŽES	BIRŽELIO
POMIRTINĖS	\$8,236.52	\$9,056.55	\$11,994.46	\$18,038.75	\$11,180.56	\$8,543.27
" Investmentai Bonais	17,455.49	15,335.00	47,102.33	22,430.63	8,149.78	25,213.86
" Kendall Company	3,000.00	3,000.00	1,000.00	2,969.28	—	—
" Paskolos	9,500.00	—	17,900.00	—	—	—
" Waterburio nuosavybė	—	—	—	200.00	—	—
Viso	\$38,192.01	\$27,391.55	\$77,996.79	\$43,638.66	\$19,330.34	\$33,757.13
PASALPOS	\$5,053.85	3,854.80	5,815.01	5,590.15	5,263.90	4,357.15
" Investmentai Bonais	—	—	5,140.94	—	—	10,136.55
" Paskolos	—	—	—	—	—	6,000.00
Viso	\$5,053.85	\$3,854.80	\$10,955.95	\$5,590.15	\$5,263.90	\$20,493.70
LĖŠŲ	\$2,829.20	4,031.01	9,049.97	4,223.32	3,667.44	4,019.15
" Priskaitant Prel. Term	78.89	—	—	8.25	12.09	.54
Viso	\$2,908.09	\$4,031.01	\$9,049.97	\$4,231.57	\$3,679.53	\$4,019.69
MISRUS	\$428.01	449.07	278.00	481.20	361.19	316.16
Viso	\$428.01	\$449.07	\$278.00	\$481.20	\$361.19	\$316.16
Viso mėnesio išmokėjimai	\$46,581.96	\$35,726.43	\$98,280.71	\$53,941.58	\$28,634.96	\$58,586.68

Izdininko išmokėjimai bėgyje 1938 m.

FONDAI:	LIEPOS	RUGPJŪCIO	RUGSEJO	SPALIO	LAPKRIČIO	GRUODŽIO
POMIRTINĖS	\$9,136.01	\$9,078.25	\$10,431.82	\$11,993.98	\$13,521.14	\$10,761.34
" Investmentai Bonais	15,369.17	10,365.49	—	—	—	4,375.00
" Kendall Company	—	720.00	—	—	—	—
" Paskolos	8,250.00	2,500.00	—	—	—	—
" Waterburio nuosavybė	—	—	—	—	—	—
Viso	\$32,755.18	\$22,663.74	\$10,431.82	\$11,993.98	\$13,521.14	\$15,136.34
PASALPOS	\$4,965.80	\$4,318.30	\$3,914.02	\$3,686.60	\$4,331.38	\$3,689.85
" Investmentai Bonais	—	—	—	—	—	—
" Paskolos	—	—	—	—	—	—
Viso	\$4,965.80	\$4,318.30	\$3,914.02	\$3,686.60	\$4,331.38	\$3,689.85
LĖŠŲ	\$5,985.28	\$2,978.00	\$3,130.98	\$6,272.02	\$3,304.05	\$4,891.95
" Priskaitant Prel. Term	86.24	5.53	2.12	10.32	6.02	6.51
Viso	\$6,071.52	\$2,983.53	\$3,133.10	\$6,282.34	\$3,310.07	\$4,898.46

MISRUS	\$622.14	\$508.00	\$1,390.92	\$461.45	\$917.82	\$2,906.40
Viso	\$622.14	\$508.00	\$1,390.92	\$461.45	\$917.82	\$2,906.40
Viso mėnesio išmokėjimai	\$44,414.64	\$30,473.57	\$18,869.86	\$22,424.37	\$22,080.41	\$26,631.05

Izdininko išmokėjimai bėgyje 1938 m.

S U T R A U K A	
POMIRTINĖS	\$346,808.68
PASALPOS	76,118.30
LĖŠŲ	54,382.37
" Prel. Term	216.51
MISRUS	9,120.36
Pomirtinės Fond. įvairūs išmokėjimai	\$131,972.65
Pomirtinės Fond. investmentai paskoloms	38,150.00
Pomirtinės Fond. investmentai bonais, priskaitant nuoš. etc.	165,796.75
Pomirtinės Fond. Kendall Construction Company	10,689.28
Pomirtinės Fond. investmentai Waterburio nuosavybės reikale	200.00
Pašalpos Fond. įvairūs išmokėjimai	54,840.81
Pašalpos Fond. investmentai bonais, priskaitant nuoš. etc.	15,277.49
Pašalpos Fond. investmentai paskoloms	6,000.00
Lėšų Fond. išmokėjimai	54,382.37
Lėšų Fond. Prel. Term	216.51
Mišraus Fond. išmokėjimai	9,120.36
Viso	\$486,646.22 \$486,646.22

TRIAL BALANCE FOR YEAR 1938

1938 January 1-st CASH BALANCE	\$72,178.73
1938 Income	555,867.34
1938 Disbursements	\$486,646.22
Minus Dec. 1937 bank debit.	1.09
Plus Dec. 1938 bank debit	1.54
Total 1938 Disbursements	486,646.67
1938 December 31-st, CASH BALANCE	\$141,399.40

Cash balances in banks as of 12-31-38:	
Mortuary Fund, Northern Trust Co.	\$16,570.57
Disability Fund, Northern Trust Co.	16,561.07
Expense Fund Continental Bank	2,910.23
Expense Fund, (Prel. Term included)	—
Miscellaneous Fund, Drovers Nat. Bank	1,983.55
Mortuary Fund, Mellon National Bank	63,027.99
Disability Fund, Mellon National Bank	12,855.07
Miscellaneous Fund, Mellon National Bank	800.00
**Universal State Bank (Juvenile Fund)	2,970.32

Total	\$117,678.80
Plus December Transit Cash	14,160.04

TOTAL CASH BALANCES in all commercial accounts	\$131,838.84
December 31, 1938 — Cash Balances in Savings Accounts:	
**Shenandoah Trust Company (Juvenile Fund)	\$3,532.85
First National Bank of Mahanoy City (Mortuary Fund)	5,432.10
Total	\$8,964.95
Uncollected check balance	\$595.61

T O T A L S	
12-31-38 Total cash in all commercial accounts	\$131,838.84
12-31-38 Total cash in all savings accounts	8,964.95
12-31-38 Uncollected check balance	595.61
Total cash balance	\$141,399.40

STATEMENT OF GROSS RECEIPTS, DISBURSEMENTS and NET INCOME ALL CHICAGO REAL ESTATE UNDER SUPERVISION OF TREASURER — K. P. GUGIS

Description:	Gross Receipts:	Gross Disbursements:	Net Income or Loss:	Amount of mortgage when property was taken over:
3405-7 So. Lowe Ave.	\$2,702.50	\$2,045.69	\$656.81	\$23,000.00
10742 So. Michigan Ave.	720.00	384.94	335.06	10,000.00
135 East 110-th St.	300.00	234.82	65.18	7,000.00
1035-39 West 69-th St.	1,499.00	851.88	647.12	18,000.00
6423-25 S. Washtenaw Ave.	1,375.00	1,101.75	273.25*	14,000.00
7036-38 S. Yale Ave.	2,324.00	1,963.36	360.64	12,000.00
818 West 18-th St.	1,259.00	890.44	368.56	8,500.00
3247 So. Morgan St.	432.00	316.24	115.76	3,000.00
819-23 West 35-th St.	3,022.28	1,929.28	1,093.00	(23,000.00 Bonds) (17,000.00 Cash)
3626-28 So. Halsted St.	1,720.00	596.02	1,123.98	20,000.00
6343 So. Mozart Street	540.00	230.01	309.99	4,500.00
1534 No. Oakley Ave.	1,855.50	1,094.92	760.58	8,500.00
6739-41 So. Chappel Ave.	4,284.60	2,905.75	1,378.85	20,000.00
10819 So. Wentworth Ave.	750.00	510.37	239.63	4,000.00
3120 So. Emerald Ave.	673.40	595.79	77.61	4,500.00
3101 So. Morgan Street	230.00	341.43	—	\$111.43** 11,000.00
1748 West 86-th St.	—	268.51	—	5,000.00
TOTALS	\$23,687.28	\$16,261.20	\$7,806.02	\$379.94 \$203,000.00

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Protokolas SLA devinto apskrčio suvažiavimo, įvykusio balandžio 30 d., 1939 m., Auburn, Ill.

Suvažiavimą atidarė SLA devinto apskrčio pirm., S. Janarauskas, 3 val. po piet. Ap- skrčio sekretorius nepribuvo. Jo vieton paskirtas P. Pečiokas.

Mandatų komisijon pirmi- ninkas paskyrė Antaną Latonį ir Vincą Tutlį.

Trumpą prkalbą SLA rei- kaluose pasakė pirm. E. Ja- narauskas.

Mandatų komisija peržiūrė- jo mandatų ir surado, kad SLA 27 kp. atstovauja 2 de- legatai, o SLA 275 kp. — 4 delegatai. SLA 156 kp. man- datai radosi pas sekretorių P. Rauktį. Nutarta priimti ir S. L. A. 158 kuopos 4 delegatus ir tokiu būdu suvažiavime dalyvauja 10 delegatų.

Nutarta buvusiai 1938 m. apskrčio valdybai suteikti sprendžiamą balsą.

Suvažiavimo vedėjų palik- tas pirm. J. Janarauskas, na- rys SLA 275 kp.

SLA devinto apskrčio ra- portas išklaustas ir priimtas vienbalsiai. Kadangi sekre- torius nepribuvo, tai ir rapor- to nebuvo.

Izdininko, J. Kasparo, nesir- rado, bet apskrčio \$4.50 išdą pridavė per A. Urbanskį ir pranešimą per laišką, kas pri- imta už gerą.

Sekretoriaus P. Raukčio priduta 50c. išlaidų ir pri- imta už gerą.

Apskrčio organizatoriaus, C. Joseph, pranešimas priim- tas vienbalsiai.

Kuopų raportai. SLA 27 kp. turi 30 pilnų narių. Kuopa gyvuoja gerai. SLA 275 kp. turi 129 narius ir \$192 turto. Gyvuoja gerai. SLA 158 kp. turi 120 pilnų narių ir \$18 turto. Visų kuopų pranešimai priimti džiaugsmingai ir vienbalsiai.

Delegatų vardai:
SLA 27 kp.: S. Petrila ir Vincas Tutlis;

SLA 258 kp.: Antanas Krasauskas, J. Raulinaitis, A. Urbanskis ir K. Račaitis;

SLA 275 kp.: Petras Pečiokas, Antanas Latonis, Vin- cas Augustaitis ir C. Joseph.

Toliau sekė svarstymas S. L. A. labo ir kuopų gerovės. Priėjus prie distrikto genera- lio organizatoriaus ir naujų narių gavimo, generalio orga- nizatoriaus nesirado ir tame

reikale jokio pranešimo nebu- vo. Svarstytą apie distrikto generalio organizatorių reika- lingumą. Vienbalsiai nutarta atkreipti Pildomosios Tarybos atydą, kad ji sektų generalio organizatorių veikimą.

Svarstoma krutamųjų pa- veikslų iš Lietuvos rodymas apskrčio ribose. Apsvarsčius, nutarta šį reikalą atmesti.

Nutarta sekanti apskrčio suvažiavimą laikyti Spring- field, Ill.

Įnešta ir paremta surengti pikniką ar kitą kokį parengi- mą apskrčio naudai. Nutarta vienbalsiai ir tuo reikalu ru- pintis pavesta apskrčio valdy- bai.

Įnešta, kad nariai kuopų, prigulinių prie devinto ap- skrčio, mokėtų po 5c. meti- nių duoklių už 1939 metus. Įnešimas priimta vienbalsiai.

SLA devinto apskrčio turto stovis:

Buvo	\$4.50
Sekr. Raukčio išlaidos	.50
Suv. salės renda	
Ulečkui	.50
Išlaidų	\$1.00
Išde lieka	3.00

Viršininkų rinkimas. Pirmi- ninku išrinkta S. Janaraus- kas, sekr. J. Raulinaitis, izdin. A. Latonis, organiz. C. Jo- seph.

Užbaigus suvažiavimą, visi kaip tikri broliai susitarė dirbti SLA labui be jokių in- trigų ir ključų. Dirbti taip, kad nuo šio laiko Susivieni- mas žymiai kiltų skaičiumi kuopų ir narių ir kad būtų tikroje to žodžio prasmėje fraternalė organizacija. Kas- link paties suvažiavimo, tai reikia pasakyti, kad buvo dar pirmas toks rimtas ir drau- giškas, taipgi reikšmingas mu- sų Susivienijimui. Už tai pri- klauso padėka visiems šio su- važiavimo dalyviams ir tvar- kos vedėjui.

J. Raulinaitis,
SLA 9 apskr. sekr.

Pastaba SLA devinto apskrčio kuopoms

SLA kuopos, gyvuojančios devinto apskrčio ribose, turė- damos bent kokį reikalą su apskrčiu, prašomos kreiptis pas mane, sekančiu adresu: J. Raulinaitis, 1902 N. 11-th St.,

Springfield, Ill. Taipgi prašau visas kuopas, kurios pirmiau prie apskrčio prigulėjo ir ku- rios dar neprigulėjo prie pir-

miausios progos prie apskr- čio prisidėti.

J. Raulinaitis,
SLA 9 apskr. sekr.

Distrikto 20 organizatoriams

Pirmiausiai tariau ačiu toms kuopoms ir jų organizato- riams, kurios ir kurie lojaliai dirbo pavestą darbą. Kuomet aš apturėjau iš Pažangos Va- jaus vedėjo laišką, kad aš esu distrikto 20 generaliu organi- zatorium, tai tuojau išsiunti- nėjau laiškus maždaug vieno- kio turinio visoms mano dis- trikto esančiom kuopom. Svei- kinau kuopas ir jų narius, pra- šydams, kad išrinktų Pažan- gos Vajaus organizatorių ir kad užregistruotų ir man pri- siųstų jų vardus ir adresus.

Taipgi prašiau ir raginau, kad kuopos lojaliai dirbtų savo ir visos organizacijos labui, kaip kad Tėvynėje skelbė vajaus vedėjas brolis Kl. Jurgelionis ir prezidentas F. J. Bagočius, kurie prašė visų narių atlikti savo SLA pareigą, prirašant nors po vieną narį. Bet ar vi- sos kuopos ir visi nariai to gražaus paraginimo klausė? Aš manau, kad ne. Taigi, nors dauguma narių sako, kad da- bartinė Pildomoji Taryba yra pažangi ir prezidentas F. J. Bagočius puikus vyras, bet kuomet ta Pildomoji Taryba ką nors pažangaus sugalvoja ir prašo kuopų tą sugalvojimą įgyvendinti, tai randasi to- kių kuopų ir narių, kurie prie to darbo neprisideda. Tai kur gi tu kuopų ir narių pažangu- mas ir kieno del to kaltė?

Aš turiu nuožūrą, kas ta- me dalinai kaltas. Mat kai ku- rios kuopos yra „susipainioję“ su lietuvių darbininkų susivie- nijimu, tai yra tie patys žmė- nes, kurie ir prieš tai buvo vi- eno apskrčio valdybos nariai. Taip esant, kaip vieną kartą, tai kito susivienijimo kuopos ne- turi pasisekimo. Ne turime žmones man pasakoję, kad jie iš- porėtų prisirašyti prie SLA, bet kad kuopos valdyba tokias pat pareigas užima ir LDS, tai nenori prisirašyti. Pana- šiai gal atsitinka ir lietuvių darbininkų susivienijimo kuopose. Ir kiek man išrodo, tai del to kai kurios mūsų kuopos ir netarsta. Todel reiktų tą klaidą atitaisyti, tai yra iš- rinkti į valdybą tokius žmo- nes, kurie nėra valdyboje ana- me susivienijime. O jei kuopos valdyba ir nebūtų jau to- kia „pažangi“, bet tuomet pa- čioje kuopoje visgi daugiau

pažangos rastųsi. Juk visi ži- nome, kad antsyk dviems die- vams gerai tarnauti nebegali- ma.

W. Domash,
Distr. 20 gen. org.

Greenfield, Mass.

Pirma gegužinė
SLA 297 kuopos

SLA 297 kuopa rengia ju- biliejinę gegužinę-pikniką Franklin County parke gegu- žinio mėnesio 28 dieną. Prasidės 1 valandą po pietų ir tę- sis iki vėlomos. Orkestras grieš per visą dieną. Bus val- gyti ir gerti. Įžanga dykai.

Šia proga mūsų kuopa mini 20 metų sukaktuvių jubiliejų. Kviečiame apieilinkės visas kuopas dalyvauti ir paremti mūsų parengimą. Taipgi kvie- čiame visus brolius ir sesutes dalyvauti ir praleisti laiką gražiame pavasario ore ir pa- šalinti su savo draugais.

Rengėjai deda visas pastan- gas, kad patenkinti visus sve- čius. Į komisiją yra išrinkti gabūs draugai Juozas Tamo- šaitis ir Antanas Janeliunas. Dar kartą kviečiame visus da- lyvauti ir praleisti laiką sma- giu. Iki pasimatymo geguži- nėje.

Korespondentas.

Mahanoy City, Pa.

SLA 211 kuopos „vestuvės“ gerai pavyko

SLA 211 kuopos surengtos „vestuvės“ — vakariinė ir su lietuvių darbininkų susivie- nijimu, tai yra tie patys žmė- nes, kurie ir prieš tai buvo vi- eno apskrčio valdybos nariai. Taip esant, kaip vieną kartą, tai kito susivienijimo kuopos ne- turi pasisekimo. Ne turime žmones man pasakoję, kad jie iš- porėtų prisirašyti prie SLA, bet kad kuopos valdyba tokias pat pareigas užima ir LDS, tai nenori prisirašyti. Pana- šiai gal atsitinka ir lietuvių darbininkų susivienijimo kuopose. Ir kiek man išrodo, tai del to kai kurios mūsų kuopos ir netarsta. Todel reiktų tą klaidą atitaisyti, tai yra iš- rinkti į valdybą tokius žmo- nes, kurie nėra valdyboje ana- me susivienijime. O jei kuopos valdyba ir nebūtų jau to- kia „pažangi“, bet tuomet pa- čioje kuopoje visgi daugiau

SLA 211 kuopos surengtos „vestuvės“ — vakariinė ir su lietuvių darbininkų susivie- nijimu, tai yra tie patys žmė- nes, kurie ir prieš tai buvo vi- eno apskrčio valdybos nariai. Taip esant, kaip vieną kartą, tai kito susivienijimo kuopos ne- turi pasisekimo. Ne turime žmones man pasakoję, kad jie iš- porėtų prisirašyti prie SLA, bet kad kuopos valdyba tokias pat pareigas užima ir LDS, tai nenori prisirašyti. Pana- šiai gal atsitinka ir lietuvių darbininkų susivienijimo kuopose. Ir kiek man išrodo, tai del to kai kurios mūsų kuopos ir netarsta. Todel reiktų tą klaidą atitaisyti, tai yra iš- rinkti į valdybą tokius žmo- nes, kurie nėra valdyboje ana- me susivienijime. O jei kuopos valdyba ir nebūtų jau to- kia „pažangi“, bet tuomet pa- čioje kuopoje visgi daugiau

kis, O. Verkevičienė, Kuz- mitskienė, O. Stašaitienė, M. Pašukiniene, Svitskienė, Sum- donienė, P. Jodaitienė. Įžan- gos tikietus pardavinėjo Čič- kuvienė, priėmė prie durų J. Krasnickas. Baro čekius par- davinėjo Želionis. Už baro tvašką prižiūrėjo D. Verkevi- čius. Prie stalų patarnavo mūsų jaunuolės ir kuopos pre- zidentas V. Šerkšnys patvar- kė. Sokiama griežė mūsų lietu- vių orkestras „Stans Nite Hocks“.

Visi dirbo del labo SLA 211 kuopos. Nors darbas bu- vo gana sunkus, bet bendrai dirbant viskas buvo lengva. Daugiausia pasidarbavo atliki- mui šio darbo narės Norkevi- čienė ir Masienė. Pelną tiki- mės liks apie pora šimtų doli- rių.

To parengimo vedėja, p. Norkevičienė, taria padėkos žodį visiems už gražią tvašką, bendrą veikimą ir skait- lingą atsilankymą į mūsų pa- rengimą. Tas širdingas ačiu priklauso kaip mahanoj-jie- čiams, taip ir iš kitų miestelių atsilankiusiems.

Taipgi esate prašomi neuž- miršti ir ateity mūsų paren- gimų ir veikti bendrai be jo- kių skirtumų, o tuomet dar- bas bus daug lengvesnis.

Stasys Kuržinskas.

Chicago, Ill.

Iš SLA 208 kuopos veikimo

SLA 208 kuopos susirinki- mas įvyko gegužio 3 d. Susi- rinkimą atidarė ir vedė pir- mininkė p-lė Bendaite. Buvo išduota raportas iš praeito mėnesio „card party“. Šis pa- rengimas kuopai davė didelio pelno. Tai įvyko dėka gero pasidarbavimo pirmininkės ir parengimo komisijos. Kuopa dėkoja — visoms — atsilankiu- sioms į „card party“.

Po susirinkimo buvo „so- cial“, kurį šeimininkės buvo puikiai surengusios. Prie to buvo didelis surprizas pirmi- ninkė p-lė Bredzaitei, kuomet ant stalo pastatyta jos gimtadienio paminėjimui py- ragas su liepsnojančiomis žva- kutėmis. O p. Stevens ir kitos narės sudainavo „Ilgiausių metų“ ir „Valio Lietuva“. Po prkalbėlės pasakė p. Dauž- vardenė, Lietuvos konsulo žmona. Pirmiausia ji išreiškė padėką kuopos pirmininkei p-lėi M. Bredzaitei, o po to pakalbėjo apie Lietuvos reika- lus, kaip reikia šelpti mūsų

tėvynę Lietuvą. O kaslink au- kojimo Lietuvai, tai jau pir- miau kuopa iš savo išdo tam tikrą sumą paaukojo. Taipgi kai kurios narės irgi po šiek- tiek sudėjo. O šiame susirin- kime viena narė geroką sumą paaukojo. Tai pasirodo, kad mes turime gerų ir duosnių narių, kurios atsimena Lietu- vą ir jos gyviems reikalams paaukoja. Mat, kur vienybė — ten galybė.

Aš, varde visos kuopos, toms narėms dėkoju, o mūsų pirmininkei p-lėi Bredzaitei linkiu ilgai ir laimingai gy- venti.

Josephine Osinkas,
SLA 208 kp. koresp.

Springfield, Ill.

Iš SLA 158 kuopos susirinkimo

Susirinkimą pirmininkas ati- darė 2 val. po piet. Persau- kus valdybos narius, pasirodė, kad visi susirinkime dalyvau- ja.

Naujuose reikaluose kalbėta apie rengimą pikniko. Palik- ta ant toliau. Kalbant apie or- ganizacijos gerovę, pareikšta pageidavimas naujos konstitu- cijos.

Apkalbėta apie suteikimą pašalpos iš Našių ir Našlai- čių Fondo kai kuriems mūsų kuopos nariams, kurie tos pa- šalpos reikalingi. Palikta fi- nansų sekretoriui del to atsi- kreipti į Centrą.

Devinto apskrčio atstovai išdavė raportą iš nesena įvy- kusio suvažiavimo. Nusiskun- dė, kad jiems nebuvo leista išreikšti savo mintis. Tuomet kilo karštos diskusijos ir su- manymai, kad atsimesti nuo apskrčio. Bediskusuojant, vienas narys plačiai paaiškino apie apskrčio reikšmę ir kiek jis yra naudingas del mūsų organizacijos. Nuodugnai ap- versčius, nutarta ir ant to liau pasilikti prie apskrčio.

Komisija išdavė galutiną at- skaitą iš rengto su kitomis organizacijomis koncerto. Kon- certas pavyko ir visos organi- zacijos išsidalino po keliolika dolių. Komisijai SLA 158 kuopa taria ačiu.

Baigdamas, kreipiuosi į S. L. A. 158 kuopos narius tie- sioginiu klausimu: kodėl jūs gerbiamieji taip mažai lanko- te susirinkimus? Juk žinote, kad kuopos susirinkimuose yra svarstoma mūsų pačių rei- kalai ir tuos reikalus priva- lote jūs patys svarstyti ir ge- rinti. Dažnai girdima išsitari- mų, kad tas ar kitas dalykas negerai tvarkoma organizaci- joje. Tai kodėl gi patiems ne- ateiti į susirinkimus ir nepa- duoti sumanymų, kaip geriau

tuos reikalus tvarkyti? O ju- sų sumanymai bus apkalbėti ir beabejo priimti už gerą, kad ateity tobuliau tuos rei- kalus tvarkius. Todel kviečiu visus narius savo kuopos su- sirinkimus skaitlingai lankyti ir savo mintis organizacijos reikaluose išreikšti.

K. J. Čivinskas.

Waterbury, Conn.

A. a. Mikolas Krugelis,
SLA 11 kuopos narys

Gegužio 6 d. numirė ilgai sirgęs Mikolas Krugelis. Ve- lionis dideliame nuliudime pa- liko savo moterį Marijoną, sunų Norbertą, dvi dukteris Reginą ir Nataliją, brolių Pet- rą ir dvi seseris — Mrs. G. Lukonis, kuri gyvena Girard- ville, Pa., ir Nelie Zagaret, gyvenančią New York, N. Y.

A. a. Mikolas Krugelis į šią šalį atvyko 36 metai atgal. Priklaušė prie pažangių drau- gijų: Lietuvių Nepriklausomo Kluibo, Lietuvių Piličių Poli- tinio Kluibo ir prie SLA 11 kuopos.

Mikolas Krugelis buvo sun- kaus darbo žmogus: per pen- kis metus dirbo anglies kasyk- loje ir per keliolika metų — misingo išdirbystėje. Vėliau jam pasisekė suorganizuoti minkštų gėrimų korporaciją, kurioje jis buvo pirmininku iki mirties.

A. a. M. Krugelis buvo pa- šarvotas savo namuose 59 Chamber St. Palaidotas gegu- žio 9 dieną Lietuvių Nepri- gulmingose Tautišiose kapi- nės.

Išėkis Mikolai laisvoje A- meri os žemelėje.

A. a. Sofija Gabrėnienė

Balandžio 17 d. prie darbo staigiai numirė Sofija Gabrė- niene, Vilijos choro narė. Nelės Gabrėniutės, motina. Velionė dideliame nuliudime paliko savo vyrą Joną Gab- rėną, dukterį Nelę ir brolių, gyvenantį uky. Sofija Gabrė- niene į šią šalį atvyko 26 me- tai atgal. Buvo sunkaus dar- bo moteris, kuri visą laiką dirbo misingo išdirbystėje. Dirbo del to, kad turėjo pa- gelbėti šeimyną užlaikyti.

A. a. Sofija Gabrėnienė bu- vo pažangi moteris. Palaidota Lietuvių Nepri gulmingose Tautišiose kapi- nės. Prie velionės karkto buvo daug gyvų gėlių buketų, kuriuos nupir- ko pažangios draugijos, drau- gai iš darbavietės ir giminės.

Waterburio pažangieji lietu- viai reiškia didelę užuojautą velionės vyrii ir dukteriai ir linki jiems kantriai pergyve- ti šią liudėsio valandą.

Petras Bokas.

TOTALS

Gross Receipts:	Gross Disbursements:	Net Income OR Loss:
\$23,687.28	\$16,261.20	\$7,806.02
16,261.20	—	—379.94
		\$7,426.08
\$7,426.08		
Gross Receipts	\$23,687.28	
Gross Disbursements	16,261.20	
NET INCOME		\$7,426.08

* The December 1938 rent, amounting to \$125.00 has been paid since report was made up. This sum, added to the net income, as above \$273.25, brings the net income from this property up to about four hundred dollars.

** Only two months rent was collected on this property, since the deed to the same was received only under date of November 4-th, 1938.

Nuosavybės perimtos per forklozavimą bėgyje 1938 metų

Diena perėmimo:	Kokia nuosavybė:
1) Gegužės 9, 1938	294 — 8-th Avenue New York City, N. Y. (buvusi Lithuanian Development Corporation)
2) Lapkričio 4, 1938	3101 South Morgan Street Chicago, Illinois (buvusi F. Poszkos)

Paskolų raportas (Sutraukoj) 1938 metų

1937
Gruodžio 31 d. Visa suma paskolų buvo \$410,680.00

1938 metais — Visa suma naujų paskolų	34,650.00
1938 metais — Viso numokėta ant paskolų sumos (priskaitant ir 1938 paskolas)	\$8,275.00
1938 metais — Perimta Atstatymo Bendrovės nuosavybės paskolos suma	35,000.00
1938 metais gruodžio 31 d.	
VISŲ PASKOLŲ YRA SUMOJE	402,055.00**
	\$445,330.00 \$445,330.00

(Nestor-Saldukas "foreclosure" Chicago, dar neužbaigtas. Paskolos suma \$7,000.00)

** Šioje sumoje yra įskaityta J. Juselio \$6,500 paskola, kadangi apie perėmimą šios nuosavybės gavau žinią tiksliai iš kopijos laiško, kurią sekr. Dr. Vinikas prisiuntė man jo laiško rašyto p. A. S. Trečiokui ir datuoto sausio 21, 1939 m. Visi valstijų raportai jau tada buvo prirengti ir nebuvo galima daryti pakeitimų mano rekorduose.

Summary of All Existing Mortgages and Real Estate of Lithuanian Alliance of America

STATE	MORTGAGES	REAL ESTATE
No.	Amt.	Number:
ILLINOIS		
(one pending foreclosure amounting to \$7,000.00)	27	\$116,980.00
INDIANA	1	1,800.00
MASSACHUSETTS	35	178,050.00
MICHIGAN	1	4,700.00
NEW JERSEY	5	21,300.00
NEW YORK	10	49,900.00
OHIO	1	2,700.00
PENNSYLVANIA	8	25,425.00
WISCONSIN	1	1,200.00
CONNECTICUT	—	—
TOTALS	89	\$402,055.00 25

Naujos paskolos duotos 1939 metais (Iki 18 d. vasario)

Boston, Mass.	\$1,200.00
Dorchester, Mass.	5,000.00
Elizabeth, N. J.	4,000.00

\$10,200.00

Paskolos duotos, bet dar negalutinai užbaigtos, sekančias:

Port Washington, N. Y.	\$4,000.00
Newark, N. J.	3,500.00
Chicago, Ill.	6,500.00

1939 metais, iki 18 d. vasario viso naujų paskolų duota sumoje \$24,200.00

Bonai pirkti ir parduoti nuo 1 d. sausio ir iki 18 d. vasario, 1939 m.

Pirkti:
\$15,000.00 Par Value— City of New York, 3 1/4 % Serial Bonds, due 2/1/78 at 101 3/4 % — viso užmokėta \$15,262.50

Parduota:

\$20,000.00 Par Value — Consolidated Edison Company, N. Y. 3 1/2 % Debentures, duo 1/1/58—"net" priimta \$21,117.00
250 Units of Capital Building Co. (Ill.) Certificate of Beneficial Interest for Common Stock — "net" priimta 2,142.50

1939 metais — viso gauta už parduotus bonus \$23,259.50

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPŠIO

DISTRIKTO 20 gen. organizatorius, brolis W. Domash, rašo sekamai: "Kuomet Pil-domojo Taryba ką nors pažangaus sugalvoja ir prašo kuopas tą sugalvojimą įgyvendinti, tai randasi tokių kuopų ir narių, kurie prie to darbo neprisideda. Tai kur gi tų kuopų ir narių pažangumas ir kieno delto kaltė? Aš turiu nuožnią, kas tame daliai kaltas. Mat kai kurios kuopos yra "susipainioję" su lietuvių darbininkų susivienijimu, tai yra tie patys žmonės yra ir vieno ir kito susivienijimo kuopų valdybose. Taip esant, kaip vieno, taip ir kito susivienijimo kuopos neturi pasisekimo". Toliau brolis Domash sako, kad reiktų tą klaidą atitaisyti, išrenkant į kuopų valdybas tokius žmones, kurie nėra valdyboje aname susivienijime, nes "ant-syk dviems dienoms gerai tarnauti nebegalima".

JAU ne kartą SLA kuopų korespondentų prašė, kad pranešimus apie kuopų susirinkimus ir promogas prisiųstų laiku. Bet vis dar pasitaiko pavėluotų pranešimų, kurių nespėjame laiku į laikraštį įdėti ir tokiu būdu negalime savo kuopoms patarnauti. Šiuo dar kartą prašome visų korespondentų į šitai atkreipti dėmesį. O kad pranešimas mus laiku pasiektų, jį reikia išsiųsti taip, kad mes gautume bent pirmadienio tos savaitės, kada ji norima į Tėvynę įdėti. Bet juokaučiau, tai dar geriau.

SLA 11 kuopa, iš Waterbury, Conn., sumanė susaukti visų Amerikos lietuvių suvažiavimą Lietuvoje ir Klaipėdos reikalų aptarimui. Apie tai praneša brolis P. MOTIEČIUS, tos kuopos korespondentas, ir sako, kad suvažiavimo šaukimų reikalų pranešimas bus paskelbtas visoje Amerikos lietuvių spaudoje.

Akron, Ohio

Didelis piknikas

Rengia SLA 198 ir 354 kuopos bendrai su LDS 73 kuopa. Įvyks gegužio 28 d., Belgrad Gardens, 401 E. State St., Barberton, Ohio. Ten kur praėjusią vasarą turėjome piknikus. Pradžią 1:30 val. po piet.

Tikimės turėti svečių iš Clevelando, Youngstown, Canton ir iš kitų apylinkės miestų. Sirdingai užkviečia visus Akrono ir apylinkės lietuvius dalyvauti šiame piknike. Prie įžangos bus duodamos dovanos. Rengimo Komisija.

Manchester, Conn.

SLA 207 kuopos darbuotė

SLA 207 kuopos reikalai kuogeriausiai tvarkomi po vadovybę gerb. pirm., J. Užupio. Kuopos organiz., J. Tvaronaitis, kas susirinkimas pri-rašo po kelis naujus narius į mūsų organizaciją.

SLA 207 kuopa turėjo gražų parengimą gegužio 6 d. New Britaino Radio Choras, po vadovybę panelės Marytės Ceponytės ir po direktiją Andriaus Rekaus, išpildė koncertinį programą. Manchesteriečiams lietuviams labai patiko Radio Choras ir jo dainos. Gerbiami lietuviai, remkime New Britain, Conn. Radio Chora medžiagiškai ir finansiskai, kad jis ir toliau galėtų linksminti lietuvius savo žavėjanciomis dainomis.

Už koncerto surengimą garbė priklauso poniai O. Lemežienėi, p-lei A. Basčiutei, J.

BROLIS S. Kuržinkas, SLA 211 kuopos korespondentas rašo: "Visi dirbo del labo S. L. A. 211 kuopos. Nors darbas gana sunkus, bet bendrai dirbant viskas buvo lengva". O taip visiems nariams bedirbant, minima kuopa turėjo pasekmingą parengimą — vakariene—"vestuves" ir kuopai liko apie \$200 gryo pelno. Juk neveltui sakoma: "Kur vienybė — ten galybė". Ir kur tik SLA kuopų nariai tą vienybę-galybę parodo — visur laimi.

KLAIPĖDIEČIŲ pabėgėlių nelaimė vis daugiau ir daugiau SLA kuopos užjaučia. Be pirmiau paminėtų kuopų, dar šios SLA kuopos Klaipėdos pabėgėliams paaukojo: 11 kuopa — \$10, 43 kp. — \$25, 42 kp. — \$30, 64 kp. — \$10, 131 kp. — \$5, 352 kp. — \$25, 101 kp. — \$5. Kas daugiau?

WATERBURY, Conn., Lietuvių Vaizbos Butas praktikuoją labai gražų įprotį: kasmet baigiant mokyklą apdovanoja gabiausią lietuvių mokinį aukščiosios to miesto mokyklose ir lietuvių parapinėje mokykloje. Nors \$5 dovana nedidelė, bet ji yra labai reikšminga ir vertinga tam mokiniui, kuris ją gauna. Reikšminga todėl, kad to mokinio gabumus pripažįsta — jo viengėnčiai lietuviui. Beabejo, toks mokinyas, "išėjęs į svetą", neužmirš savoji. Panašiai galėtų pasielgti ir SLA kuopos: jos bent galėtų dovanėlę suteikti SLA nariui ar nario vaikui, kuris su pažymėjimais baigia mokyklą ir kartais nėra kam jo gabumus pripažinti.

PAŽANGOS VAJAUS galutinę pasekę visi laukiame. Bet ju paskelbti negalėsime tol, kol negausime kuopų organizatorių PASKUTINIŲ RAPORTŲ. Todėl visi organizatoriai pasiskubinkite tuos

raportus prisiųsti, pažymint, jog tai jau PASKUTINIS RAPORTAS.

PRAEITĄ savaitę SLA kuopų organizatoriai prisiuntė aplikacijas šių brolių ir seserų, norinčių prie mūsų Susivienijimo prisirašyti:

Brooklyn, N. Y., 38 kp. — Jonas Gelgotas, Antanas Valaitis, Joanna Abazorius, Kazys Yanusha, Paul Gustas; Wilkes Barre, Pa., 115 kp. — Vincent Dauksys, John Straigas; Erie, Pa., 216 kp. — Catherine Matulevich; Toronto, Ont., Can., 236 kp. — Jonas Indrele; Waukegan, Ill., 262 kp. — Martha Šeštokiene, Edward Krepas; Detroit, Mich., 352 kp. — Teofilė Masis, Michael Masis, Peter Rankella, Joe Wilkes, Marijona Gribienė, Mataušas Laukevice, Mikas Alilunas, Vito V. Kulesus, Mary Novick, Agota Jenkauskienė, Anna Barnatavicz, Vincent Winslow, Barbara Stanislavaitis, Edward V. Mosteiko, Stasys Vaitelis, Mary A. Missel, Stella Gush; Shenandoah, Pa., 23 kp. — Vincas Rakickas; Wilkes Barre, Pa., 35 kp. — Stanley Yuškevičia; Chicago, Ill., 36 kp. — Alexandra Gerschus; Pittsburgh, Pa., 40 kp. — Albert G. Beacon; Lawrence, Mass., 41 kp. — Victoria Akstinas, Ona Kezeliene, Anna Stakionis, James J. Fash, M. D., Lee Park, Pa., 68 kp. — Della Kalfut, Jr., Jonas Kalnaitis; Pittsburgh, Pa., 104 kp. —

Catherine Miller, Mildred Danzer; Chicago, Ill., 129 kp. — Fredas Abekas; Philadelphia, Pa., 135 kp. — Kristopas Zemaitytis; Cleveland, Ohio, 136 kp. — Frank Kuncytes; Stamford, Conn., 168 kp. — Ignas Karaliunas; Shaft, Pa., 199 kp. — Joseph Sinavaitis, Pranas Retkiavičius, Mary Wylonis, Anna Maczees, Constance Maczees; Detroit, Mich., 200 kp. — Magdalena Walush, Joseph Uzdavinis, Joseph Guzauskas, Bernard J. Karpelis; St. Louis, Mo., 214 kp. — Ona Vereckienė, Magdalena Bubliss, Eva Rudokas, Vincas Astauskas; Chicago, Ill., 226 kp. — Melvina Zigmund; Toronto, Ont., Can., 236 kp. — Lina Sneiderienė; Sesser, Ill., 279 kp. — Alphonse Paluski; Rumford, Me., 299 kp. — Bernice E. Laurinaitis, Aldona Stalmon, Nellie Tutlis, Petronė Jeselskienė; Dorchester, Mass., 330 kp. — Adolfina Mikalauskis; McNaughton, Wis., 341 kp. — Alfonsas Yuodsnukis, Edward Withas; St. Louis, Mo., 363 kp. — Charles J. Rimkus, Ruth Shurnas, Florence Domash, Anthony P. Breimel, Marie A. Adickles, Marshall Shurnas, Florence Cinaitis, Frances Yuškelis, Katherine Rudokas, Bernice Ramont, Edward Grigaitis, Bertha J. Grigaitis, Marie Kieferlo, Anna Subert, Julia Čebatoriūtė, Adelė Čebatoriūtė, Stanley J. Rimkus, Walter Klutinis.

Grand Rapids, Mich.

Is SLA 42 kuopos susirinkimo

SLA 42 kuopos susirinkime buvo paskelbtas Klaipėdos krašto pabėgėlių šelpimo reikalas. Išrinktas komitetas iš M. Bernotienės ir P. Greičaitės. Dalis aukų surinkta susirinkime. Kita dalis bendrai nuo vietinių lietuvių. Aukojo sekančiai: F. Zukaitis \$10.00, Mrs. E. Kortz \$5.00, V. Daukša \$3.00, Dr. F. Adams \$2.00,

A. J. ir M. Bernotai \$1.50, P. Greičaitis \$1.05, K. Dėdnyienė \$1.00, Mrs. Tom Kasuta \$1.00, S. J. Barto \$1.00, T. Custainienė \$1.00, B. Medvicienė 50, J. Sabaliauskas 50, A. Kemėra 50, D. Barštis 50, K. Pašluosta 25, P. Kluonius 25, P. Žemaitienė 25, A. King 25, A. Andrush 25, smulkų 20; viso \$30.00.

Aukos pasiųstos Lietuvos Generaliam Konsului komiteto vardu. Už aukas tariu nuosirdų ačiū. P. Greičaitis.

PADEKIME PAKELTI KLAIPĖDOS NELAIME!

Užsienių lietuvių ir lietuvių!

Klaipėdos krašto atgavimas po nepriklausomybės atgavimo buvo be abejo pats didžiausias Lietuvos laimėjimas. XIV ir XV šimtmečiais kryžiuočių ir kalavijuočių daliniai atstunta nuo jūros, Lietuva, rodos vėl ten tvirtai atstojosi. Nors atgimus Lietuva buvo smarkiai nualinta, tačiau jai nauja gyvybė sutryškus ir vis daugiau atsigauant, vis labiau buvo rupintasi ukiškai ir kultūriškai geriau pajuryje įsikurti. Čia pakrypo nemaža dalis tautinių jėgų, o ir valstybė nepasigailėjo lėšų pajury reikalams. Visoje tautoje pradėjo augti didelis jūros pamėgimas, kiekvienas pirma praga vyko savo jūros pažūrėti, jos mėlynais plotais pasisuoti.

Rodos, ne nepastebėjom, kaip visų, nuo piemenuko iki gimnazistės, iki žilagalvio senio ir senutės, kunigo, valdininko ir profesoriaus, vėl kaip buvo prieš šimtų ir tukstančių metų, pasidarė jūros tauta. Vėl visoje tautoje pajautė ir suprasta, kad tik turint laisvą jūromis susisiekimą bus lengviau apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę ir geriau patikrinti visos tautos ir valstybės gerovę. Sveikai nujaučiant ir suprantant jūros reikšmę, kiek nedidelės valstybės ištekliai leido, buvo sparčiai kurtasi Klaipėdos krašte ir ypatin-gai Klaipėdos uoste. To kurimosi žymės per 16 metų pasidarė gana ryškios. Klaipėdos miestas 1923 m. turėjo tik 27,000 gyventojų, o 1939 m. vasario mėnesį jau 51,000. Klaipėdos miesto pramonėje 1923 m., neskaitant statybos ir amatų, dirbo 3,500 darbininkų, 1938 m. pabaigoje jų buvo jau 11,000. Uostan 1923 m. buvo atplaukę 625 laivai 211,500 tonų talpumo, o 1938 m. jau apie 1,600 laivų per 900,000 tonų, taigi uosto lankymas per tą laikotarpį buvo padidėjęs daugiau kaip keturis kartus.

1923 m. nebuvo krašte jokių lietuviškų mokyklų, o 1938 m. pradinių privačių lietuviškų mokyklų buvo jau 55 su 2,373 mokiniams. Per tą laiką įsisteigė net 4 gimnazijos, kurios 1938 m. turėjo jau 1,348 mokinius. Pedagoginis ir Prekybos institutai Klaipėdoje 1938 m. bendrai turėjo 350 studentų. Amatų mokykla ten pat turėjo 400 mokinių. Turėta aukštai meniškai pastatytas savas teatras, visas tinklas kultūrinių ir politinių organizacijų, puiki didelė Ryto spaustuve, 3 savi modernūs dienraščiai ir visa eilė kitų laikraščių, savitinių ir mėnesinių. Turėta sava didelė L. Raudonojo Kryžiaus ligoninė, kurios pastatymas ir įrengimas kaštavo per 3,200,000 litų ir kuri aptarnaudavo ne tik Klaipėdos kraštą, o ir didesnę dalį žemaitijos.

Klaipėdos kraštas ir miestai pasipuolė moderniais lietuviškais pastatais, milžiniškais Muitinės, Lietukio, Lietuvos Banko sandėliais, "Maisto", "Žuvies" bendrovės ir kitais fabrikais. Išaugo

grazi sava tekstilės pramonė su 3,500 darbininkų, pridėjo savų puošių krautuvių, atsirado šimtais gerų lietuvių amatininkų. Smeltėje, Klaipėdos pramonės priemiestyje, augo kaip ant mielių visos 10,000 darbininkų apgyvendinti skirtas baltas, švarus modernių namelių miestas. Ten pat buvo baigiami statyti visos Baltijos didžiausi Amatų mokyklos rūmai, su patogiai įrengtomis dirbtuvėmis, laboratorijomis ir knygynu.

Sena ir primityvi Klaipėdos miško medžiagos prieplauka vis daugiau ir greičiau darėsi tikrai moderniu uostu, su kilometriniams plieno ir betono krantinėmis, su moderniausiais kranais, su visais kitais patogiais ir geram uostui reikalingais įrengimais.

Seniau apvokietintas kraštas ir tamsus užkampis darėsi vis labiau lietuviams mielas ir malonus. Čia plaukė lietuvių darbininkai įieškoti geresnio uždarbio. Čia kėlėsi mokslo vyrai, čia spietėsi jaunoji karta, kupina energijos ir pasiryžimo. Vietiniai susipratę ir iš Didžiosios Lietuvos atsikėlę lietuvių, dirbdami administracijos ir švietimo įstaigose, jaunatvišku įkarščiu prakaituodami fabrikuose ar įmonėse, kur ne tik sau, o ir visai Lietuvai geresnę ir šviesesnę ateitį.

Gal niekur kitur, kaip čia, nebuvo tiek juntamas naujosios, sparčiai augančios ir tvirtėjančios Lietuvos ritmas. O uostas, Lietuvos vieningas uostas, kur kasdien dešimtimis lankėsi milžinai jūrų laivai, rodos, alsavo viso pasaulio nuolat smarkėjančiu ir greitėjančiu ritmu.

Tik štai 1939 m. kovo 23 d. viskas virto kitaip. Lietuva turėjo perleisti Klaipėdos kraštą svetimiems, kaip didieji Lietuvos kunigaikščiai ji turėdavo perleisti XIV ir XV šimtmečiais. Lietuvai vėl kaip anais laikais teko 20 kilometrų visiškai atviro ir smėlėto jūros kranto, kur norint įrengti uostą reikėtų paprastų išteklų. Gi kas įdėtu Klaipėdos kraštan ir Klaipėdos uostan, ten ir paliko. Stačiai sunku patikėti, kad nedidelės Lietuvos išdas būtų galėjęs per 16 metų įdėti uostą ir kitokion krašto statybon 100 mil. litų. Įvairios mūsų įmonės per tą pat laiką ten įvestavo 180 mil. litų. Be to, šiaip visokio lietuvių turto ir santaupų bei verčių ten palikta 220 mil. litų.

Per trumpus 16 metų, Lietuvai sparčiai augant, Klaipėdos kraštan įdėta net pusė milijardo litų! Tai pusantų metų viso Lietuvos biudžeto suma. O kiek iš viso Klaipėdos kraštas tautiniu, politiniu ir ukinu atžvilgiais buvo Lietuvai vertas, tai nelengva ir apskaičiuoti. Tai kas 1939 m. kovo mėnesį ištiko Lietuvai, būtų galima pavadinti tikru baisiu žemės drebėjimu. Perguven-tos nelaimės siaubas matyti iš 12,000 lietuvių veidų, kurie

buvo priversti staiga apleisti Klaipėdos kraštą, palikdami ten viską, ką ilgu kruopščiu darbu ir prakaitu buvo įsigiję. Ten paliko jie ir tai, santapus ir mantą, ką buvo nusivėžę iš namų.

Lietuviškoji visuomenė, pati neapsakomos nelaimės sukrėsta, suaukojo ligi šiol, neskaitytą aukų daiktus, nukentėjusiems klaipėdiečiams grynais pinigais per 84,000 litų. Padalinus tą sumą Klaipėdos kraštą apleidusiųjų skaičiui, neišeis ir po 7 litus žmogui. Taigi, reikia naujų aukų, keleriopei daugiau aukų! Nukentėjusiais reikia rūpintis, kol jie vėl galės surasti sau darbo ir pastogę. Negalima pageidauti, kad visą rūpinimąsi nukentėjusiais pakeltų Lietuvos valstybės išdas. Iš-das ir taip yra perkrautas šių sunkių metų didelių reikalavimų. Čia turi savo aukomis padėti visa lietuviškoji visuomenė, gyvenanti tiek nepriklausomoje Lietuvoje, tiek ir užsieniuose.

Visi turime parodyti, kad ir kažin kur butumė, kad esame tikri, garbingos tautos vardo verti lietuviai, kad mokame pasiaukoti, kad norime nukentėjusiems ir visai Lietuvai kas kuo galėdami padėti. Mes turime ryžtis tą visiems bendrą nelaimę pakelti, turime visam pasauliui įrodyti, kad esam verti nepriklausomybės ir savo laisvo išėjimo jūron. Turime, vargu įgrudinti, sveiką tautą budami, taip pasistatyti, kad niekas ir nepanorėtų ir neišdrįstų mums laisvę atimti.

Užsieniuose gyvenantieji lietuviai nuosirdžiai kviečiami, kad kur tik jį gyvepama, jie suorganizuotų tarp savęs rink liavos komitetus ir tiesiogiai ar per mūsų pasiuntinius ar konsulus siųstų suaukotus pinigus Klaipėdos Krašto Nukentėjusiems Šelpti Komitetui prie Raudonojo Kryžiaus, Kęstuties gatvė 8, Kaunas.

Klaipėdos krašto nukentėjusiems šelpti komitetas ligi šiol išlaikė Kaune 4 maitinimo ir apnakvimo punktus, kuriuose trumpesnį ar ilgesnį laiką gavo pilną nemokamą išlaikymą apie penktą tukstančių žmonių. Kadangi daugelis apleido Klaipėdos kraštą kaip stovėdami, tai tokius reikėjo aprūpinti baltinių pakaita, o neretai drabužiais ir apsiavi-mu. Ne vieną sergantį reikėjo ir pagdyti. Darbo suradusiems provincijoje reikėjo padėti pervaziuoti, o darbo susiradusiems Kaune ir negalintiems sumokėti iš anksto reikalaujamos nuomos, reikėjo ir čia padėti piniginiams pašal-pomis.

Toks pat šelpimo darbas, komiteto pinigais ir kitomis priemonėmis paremiamas, buvo atliekamas vietinių komitetų provincijoje, suorganizuotų prie apskričių ir miestų savivaldybių.

Per šėsių savičių šalpos veiklą komiteto lėšos išsisėmė, o tam tikras, gal ir nemažas šelpiamų skaičius, vaikų, senelių ir sergančių, bus ir toliau reikalingas globos.

Todėl užsieniuose gyvenančių lietuvių pagelba saviesiems broliams Lietuvoje yra labai pageidaujama ir labai maloniai prašoma. Kaunas, 1939 m. gegužio 1 d.

Klaipėdos krašto nukentėjusiems šelpti vykdomojo komiteto, kuris bendrai veikia su Lietuvos Raudonoju Kryžium, valdyba:

Dr. J. Alekna, Pirmininkas ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas; Ignas Šėnins, Vice pirmininkas; P. Vaitkunas, Iždininkas, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus bulhalteris; A. Zanka, Sekretorius.

Tvaronaičiui, J. Tvaronaičiui, Jr., ir mūsų pirm. J. Užupio. Kuopa turi užsibrėžus vasariniam sezonui daug darbų ir pasiskyrstę į komisijas.

A. Birieta, SLA 207 kp. koresp.

Waterbury, Conn.

SLA 11 kuopos veikla

SLA 11 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo gegužio 4 dieną. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., T. Matas. Protokolų sekr., p-le Kot. Radauskaitė, perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris tapo priimtas.

Ligoninį lankytojai pranešė, kad Marė Baltrušaitienė tebeserga, o Dzimidienė išvežta į ligoninę. Antanas Šnikas atsisakė nuo pašalpos. Suspenduoti A. Ačas ir A. Griškounis. Pikniko rengimo komisijos narys Balis Petrauskas raportavo, kad parkas paimtas ir piknikas bus birželio 18 dieną, Lietuvių Darže.

Pirm., T. Matas, įnešė, kad būtų šaukiamas visų lietuvių suvažiavimas Lietuvos ir Klaipėdos klausimams aptarti. Atsišaukimą parašys SLA 11 kuopos valdyba ir išsiuntinėti visiems laikraščiams. Koresp. davė įnešimą, kad kuopa pakutotų iš savo izdo Klaipėdos pabėgėlius. Nutarta paauko-ti \$10.00.

Yra šaukiamas vietinių draugijų susirinkimas Lietuvoje ir Klaipėdos reikalui. Delegatais kuopa išrinko Tamą Matą, Juozą Mikėną ir Juozą Balčiūną.

Laiškas skaitytas nuo 4 apskričio sekr., p. Vitkausko, kuris praneša, kad apskričio

išvažiavimas bus liepos 20 d., Hartford, Conn. Laiškas priimtas.

Nutarta paimti svetainę bankietui Naujų Metų dienai. Tas darbas pavesta iždininkui, Biliui Petrauskui.

Dešrų baltaus atskaita gatutiniai dar nepadaryta, bet užtikrina, kad liks pelno apie \$40.00. Šie nariai darbovis baltu: Kot. Radauskaitė prie tikėtų pardavinėjimo, Alece Janikienė čekrumui, prie durų S. Senkus ir B. Petrauskas, gaspadinės virtuvėje M. Senkuvienė, A. Matienė, B. Berkeniė, P. Čižauskienė, O. Micutienė, A. Jašinskienė. Prie alaus bartenderiai J. Mikėnas, L. Pranskietis, J. Pavilaitis ir P. Motiečius. Barčekius pardavinėjo J. Zeman-tauskas, prie stalų patarnavo V. Bajoras. Reikia pasakyti, kad mūsų rengimas neblogai pasisekė.

Nelaboji mirtis iš mūsų tarpo atėmė SLA 11 kuopos 2 narius Zosę Elz. Gabrėnienę ir Praną Žvinakį.

Zosė elzb. Garbėrienė (po tėvas Vinickaitė) paliko vyrą Joną Gabrėną ir dukterį Emiliją, rodos jau 15 metų ir brolių Antaną Vinicką So. Boston, Mass. Lietuvoje paliko brolį Stasį Vinicką ir seserį Juzę Vaičiakienę. Velionė priklausė prie šviesos draugijos ir SLA 11 kuopos. Iš Lietuvos paėjo iš Šiaulių apskričio, Šaltonio parapijos, Pavainiškių kaimo. Atvažiavo į šią šalį 1913 m. Palaidota lietuviškose laisvose kapinėse.

Pranas Žvinakis numirė balandžio 22 d. Taipgi buvo S. E. A. 11 kuopos narys. Nuliudime paliko moterį. Balandžio mėn. susirink-

man neatsilankė vice pirm., tai jo vieton išrinktas Stasys Senkus.

Aną kartą buvau rašęs Tėvynėje apie mokytoją p-lę Frances Maziulaitę. Ten buvo pasakyta, kad Sadingtone pradžios mokykloje dėsto istoriją, bet p. Jurgis Maziulaitis, jos tėvas, man sakė, kad ji mokina visą 6 skyrių. Tai šiuo klaidą atitaisau.

P. Motiečius, SLA 11 kp. koresp.

Greenfield, Mass.

A. a. Juozas Andriulevičius, SLA 297 kuopos narys

Gegužio 10 dieną, Franklin County ligoninėje plaučių uždegimu numirė Juozas Andriulevičius. Velionis buvo dar tik 33 metų amžiaus ir staugai numirė. A. a. J. Andriulevičius turėjo gražų ukį. Dideliame nuliudime paliko mylimą žmoną Eunice ir 5 metų amžiaus sūnų Richard.

Velionis buvo SLA 297 kp. narys. Prie kuopos prisirašė 1936 metais. Kuopa suteikė velionii visą patarnavimą. Palaidotas su šventomis mišiomis iš airių parapijos bažnyčios Kalvarijos kapinėse. Lydėjo daug giminių ir draugų. Velionio karštą puoselėjimą gyvų gėlių vainiku, kurį tarpe buvo ir SLA 297 kuopos didelis vainikas. Graba nešė Vincas Agonius, Juozas Andriulevičius, Juozas Tamoišaitis, Vincas Čerauskas, Andrius Dėdinas ir Jonas Tamulis — visi SLA 297 kuopos nariai.

Išėkis Juozuk amžinai šaltuoje Dėdės Samo žemelėje. A. Dėdinas.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

Aukos Lietuvos reikalams

Lietuvos Generalio Konsulato New Yorke aukų pakvitas Nr. 4

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje per adv. Gugi, adv. Bagočių ir dr. Viniką Klaipėdos pabėgėliams aukoja \$300.00

Katalikų Federacijos 13 skyrių Švento Kazimiero parapijoje Worcester, Mass. aukuoja \$227.54, kurių tarpe stambių pavienių aukotojų: kunigas A. Petraitis — \$100.00, V. Rimša — \$50.00, K. Baltamaitienė — \$15.00. Aukos skirtos Lietuvos Apsigynimo Fondui, viso 227.54

Montreal, Canada Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius per pirmininką A. Sakalą Apsigynimo Fondui — \$25.00 ir Klaipėdos pabėgėliams šelpiti \$5.00 30.00

Lietuvių Romos Katalikų Federacijos 33 skyrius So. Worcester, Mass. per p. Juozą Glavicką Apsigynimo Fondui 8.55

Patersono Lietuvių Literatūros Draugijos sušauktam susirinkime surinkta \$10.90 Klaipėdos pabėgėliams remti. Piniagai atsiųsti per A. Bimbą 10.90

Montrealio Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pasalpinės Draugijos Sudburio skyrius aukoja Klaipėdos krašto pabėgėliams Advokatas Kazimieras Gugi, Chicago, Klaipėdos pabėgėliams 10.00

Kazimieras Vidlikauskas, Philadelphia \$5.00, kurių \$2.00 Klaipėdos pabėgėliams ir \$3.00 Lietuvos Fondui 5.00

Pranas Justas iš New York aukoja Lietuvos Fondui \$5.00 ir Klaipėdos pabėgėliams \$5.00, viso 10.00

Advokatas Antanas Šalna iš So. Boston Klaipėdos pabėgėliams 10.00

Viso \$616.99 Už aukas Lietuvai Generalis Konsulatas nuoširdžiai dėkoja.

Generalio Konsulato New Yorke aukų pakvitas Nr. 5

Dayton, Ohio SLA 105 kuopa \$10.00, po \$5.00 J. Sakalas ir J. A. Urbonas ir visa eilė smulkesnių aukotojų, per J. Urboną atsiuntę Klaipėdos pabėgėliams \$36.00

New Britain, Conn. Lietuvių Meno Sąjungos apskritis per W. Yokimą Klaipėdos pabėgėliams 21.03

Baltimorės Lietuvių Moterų Piličių Klubas aukuoja \$25.00 ir susirinkime surinkta \$19.00, kurių tarpe Marijona Jurkaitė aukovė \$5.00 ir eilė aukotojų smulkesnes sumas. Auka skiriama Klaipėdos pabėgėliams 44.00

Waterbury, Conn. Katalikų Gederacijos 22-ras skyrius per A. J. Aleksį Lietuvos Fondui aukoja 23.00

Grand Rapids, Mich. S. L. A. 42 kuopa ir susirinkime surinkta ir atsiųsta per P. Greičaitį Klaipėdos pabėgėliams 30.00

Lawrence, Mass. dvilikos organizacijų "Lietuvos Šelpimo Fondas" per A. Markevičiūtę Klaipėdos pabėgėliams 100.00

Nashua, N. H. lietuviai per Alfonsą Ulcicką ir Ferdinandą Valentukevi-

čių Lietuvos Fondui \$50.00 ir už Vilniaus ženklius \$5.00 55.00

Klemensas Cirbulėnas iš Montello, Mass. Klaipėdos pabėgėliams aukoja 5.00

New Haven, Conn. Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 5 apskr. per J. Didžią Klaipėdos pabėgėliams 5.00

Povilas Bitinas iš Philadelphia, Pa. Klaipėdos pabėgėliams 1.00

Pittsburgh, Pa. Lietuvių Moterų Pagelbos Klubas Klaipėdos pabėgėliams atsiuntė 100.00

Baltimore, Maryland S. L. A. 64 kuopa per Oną Lakienę ir E. Lazauskienę Klaipėdos pabėgėliams 10.00

Norwood, Mass. SLA 131 kuopa per Juozą Versacką Klaipėdos pabėgėliams 5.00

Viso \$435.03

Lietuvos Konsulatas Chicagoje yra gavęs iš šiuo skelbia sekamas aukas:

Lietuvos reikalams

Detroit, Mich.

Vaistinininkas J. Smailis, DLK Gedimino kavalierius (anksčiau yra davęs \$50.00) 25.00

M. Smailienė 5.00

Birutė Smailytė 100.00

(Visa šeima \$180.00)

Dr. J. J. Jonikaitis, DLK Gedimino kavalierius 100.00

(anksčiau yra davęs \$50.00)

J. Tamošiūnas 30.00

ALTS 29 kuopa 25.00

J. Laukonis 20.00

J. Kaval'auskas 10.00

F. Motuzas 5.00

A. Kizis 5.00

J. Klemarauskas 5.00

F. Šuipis 5.00

Chicago, Ill.

Stockyardų darbininkas V. Rudaitis \$103.25

SLA 208 Moterų kuopa 55.00

Lietuvių Moterų Klubas 50.00

P. Daužvardis 25.00

J. Daužvardienė 10.00

L. Labanauškas 10.00

L. Norvaisaitė 5.00

E. Samienė (trijų dienų uždarbi) 5.00

A. Olšauskas 5.00

Dr. A. Juška 5.00

Dienraštis Draugas 12.00

E. Bradčiūnienė iš kaimynų surinko ir prida- 15.50

vė Smulkios aukos 2.00

Viso \$637.75

Klaipėdos krašto pabėgėliams

Klaipėdos Draugijos susirinkime surinkta \$51.83

Kanklių Choras savo parengime bal. mėn. 23 d. surinko ir Konsu- 30.00

latui pristatė

Tulas profesionalas, kuris prašė jo vardą ne- 10.00

skelbti

Viso \$91.83

Chicago

SLA 134 moterų kuopa pridavė \$42.00: Lietu- 25.00

vos Fondui \$22.00, Klaipėdos pabėgėliams šelp- 25.00

ti \$20.00. Iš viso išdo- 25.00

paaukojo \$25.00

Jos narės sudėjo:

K. Katkevičienė 3.00

A. Bučinskienė 3.00

S. Harvey 2.00

Po \$1.00: O Aleliunienė, O. Čingienė, J. Gulbinienė, K. Mankienė, M. Viš- 6.00

čiūnienė, smulkiom aukom

V. Katkevičius pridėjo 3.00

SLA. 200 moterų kuopos narės:

Dr. S. A. Slakis 5.00

D. Kuraitienė 2.00

Pavieniai Juozas Daukša 20.00

M. Šveikauskas 6.00

Bridgeporto VVS skyrius per O. Aleliunienę 10.00

Ona Aleliunienė 5.00

Chicago Heights

Ponia Elzbieta Samienė surinko 32.80

Šią sumą suaukojo seka- 5.00

mi: Po \$5.00 P. Rimkienė, NN, po \$2.00 J. Sabutis, E. Samienė, po \$1.00 O. 5.00

Daukšienė, M. Damanskienė, M. Švaikauskienė, M. 5.00

Bendorienė, P. Šleženė, M. Birgilenė, J. Dambrau- 5.00

skienė, M. Vidimas, M. Janavičienė, M. Mikalauskienė, V. Gaučas, T. Dauk- 5.00

šas, K. Makaveckis, J. Dzikienė, V. Trumpickienė, ir smulkiais \$3.80.

Philadelphia, Pa.

Sv. Jurgio parapijos Katalikų Federacijos skyrius, per centro sekr. L. Šimutį, Klaipėdos pabėgėliams šelpiti 35.15

Detroit, Mich.

SLA 352 kuopa, per išdin. J. Ambrose 25.00

Lietuvai Gelbėti Fon- 25.00

das surinko ir Lietuvos Konsulatui Chicago pridavė \$1,016.06

Iš kitų organizacijų ir asmenų Konsulatas yra gavęs \$1,513.05

Viso \$2,529.11

Visos, Konsulate gaunamos aukos tuoj kvituojamos, laikraščiuose, skelbiamos ir i atitinkamus fondus pervedamos.

Lietuvos Konsulatas, 100 East Bellevue Place, Chicago, Illinois.

Philadelphia, Pa.

Reikale lietuvių "County Club"

Mūsų sumanymas nupirkti ukį ir įrengti "Country Club" labai lėtai progresuoja. O reikėtų tą darbą pradėti tuojau, be jokio atidėlio. Jau penktas mėnesis kaip yra surasta tinkamas ukis, prie kurio yra geriausias privažiavimas: iš vienos pusės praeina vieškelis nuo Philadelphiajos į Washingtoną, kur dažnai kursuoja busai, o iš kitos pusės praeina gatvė, kuri yra Philadelphiajos nuveža už tą patį tikietį į tą ukį.

Tas ukis labai gražus: ap- 15.50

sodintas gražiais medžiais ir sodais, o iš vienos pusės randa- 2.00

si dideli miškai, kur nesimato nė laukų nė trobės. Vidury ukiu yra pastatytas didelis namas (mansion), kurį galima paversti į "Country Club". Atskirai nuo to namo randa- 15.50

si dar du gražūs akmeniniai namai ir viena didelė daržinė, kuriuos galima paversti į prieglaudą bei užlaikymo lietuvių darbių, kol jie susiras darbu.

Visi, kurie apžiūrėjo tą ukį, su mielu noru sutinka jį pirkti. Bet ant nelaimės atsirado mūsų tarpe tokių žmonių, kurie trukdo šį darbą. Jie, tula- 15.50

is sumetimais, nori pirkti prastą, be vertės ukį.

Aš, patarčiau, kad tą ukį, apie kurį aukščiau paminėjau, turėtume tuojau pirkti, nes mums nepasiskubinus, gali jį kitos tautos nupirkti. O prie- 15.50

to, tas ukis yra geriausias ir prie jo privažiavimas patogiau- 2.00

sias ir pigiausias. Taipgi ant vietos yra sveikiausias ir ge- 6.00

riausias oras.

Dr. Ignatas Stankus.

New York, N. Y.

"I Whisper Goodnight" melodijos kompozitorius yra lietuvis Sabaitis

Mills Music Co., New York, N. Y., neseniai išleido naują populiarią melodiją vardu "I Whisper Goodnight". Tyrinėjimai parodo, kad tos kompozicijos muzika ir tekstas yra jauno lietuvių, muziko Juozo Sabaičio.

Minimas kurinys išleistas pasidarbavus ir patvirtinus plačiai žinomam muzikui ir vedėjui Pottsville Federal Band, Mykolui Slovistikui, kuris 1938 metais parašė garsią ir populiarią melodiją "Once in a while".

Ant "I Whisper Goodnight" leidinio randasi du vardai — "Jos Lawson" ir "Michael Edwards". Tai yra slapivarčiai Juozo Sabaičio ir Mykolo Slovitsko.

Gegužio 26 dieną, 9 val. vakare (Daylight Saving Time) iš radio stoties WEAF New Yorke minima melodija bus perduodama visai Amerikai ir Kanadai taip vadinamo "Coast to Coast Hook-up". Transliuos "Waltz Time with Abe Lyman", kuriame groja Abe Lyman gerai žinomas orkestras. Lietuviai raginami mūsų viengėnio kompozicijos pasiklausyti.

St. Louis, Mo.

Draugijų piknikas

Svarbus pranešimas, kad pirmą kartą St. Louis lietuvių visos devynios draugijos jungtiniai rengia pikniką, kuris bus birželio 18 d., pradedęs 10 val. iš ryto, Schillers Park, 210 Weiss Ave., 9900 South Broadway. Pelnas nuo pikniko yra skiriamas nupirkti lietuviškai istoriškai paminklo padėjimui į St. Louis Mo., muziejų. Su žan- gos tikieta bus galima laimėti dovaną. Lietus piknikui nepakenks, nes yra pastogėje patalpa del 1,000 ypatų.

Publika yra kviečiama, kaip vietinė, taip ir iš priemiesčių. Įžanga išanksto 25c.; prie durų 35c.

Komitetas, per W. D.

Brooklyn, N. Y.

Paskutinis muzikos vakaras

Šį panktadienį, gegužio 26 d., 8 val. vakare, įvyks viena iš gražiausių muzikalių programų Susivienijimo Salė, 197 Grand St., Brooklyne. Tai bus Amer. Liet. Muz. Men. Dr.-jos paskutinis šio muzikos meto koncertas.

Tuo laiku pagerbta Lietu- 15.50

vos Daina, po vadovystės p-lės Violetos Tamkiutės, pradės įspūdingą programą. Nuaidės tie malonūs balsai, bet jų širdys jų niekad neužmirš. Po to, sekantieji menininkai stengsis jums palikti malonių įspūdžių: tenoras Stasys Ka- 2.00

žemėkas, pianistė Milda Žu- 15.50

diūtė ir sopranas Aldona Liut- 2.00

kiūtė.

Štai keletas dainų, kurias girdėsite: Kurdinačio "Už- 15.50

mig", Vanagaičio "Muzika, 2.00

muzika", Petrausko "Šių nak- 15.50

cialų", Tallat-Kelpšos "Ne 2.00

margi sakalėliai" ir daug pa- 15.50

našių dainelių.

Baigiami šį muzikos metą, Muzikos Menininkų Draugija nori išreikšti savo padėką už 15.50

paramą, kokia ji buvo, o dalis 2.00

pelnos bus skiriama Lietuvų 15.50

Dienos Pasaulinės Parodos 2.00

Komiteto fondui.

Šį kartą šokiams gros Ado- 15.50

mo Jezevito orkestras, tai ga- 2.00

litate tikėtis, kad užbaigsite 15.50

vakarą labai maloniai, nes Je- 2.00

zevito orkestras visuomet 15.50

smagiai groja.

Rezervuotos vietos 75 cen- 15.50

tai, o visos kitos po 50 cen- 2.00

ty. Vien tik šokiams 35 cen- 15.50

tai.

Visi kviečiami dalyvauti. K.

So. Boston, Mass.

Buvo surengta nemaža jubiliejinį pramogų

Šie metai So. Bostone buvo gausingi parengimais. O di- 15.50

čiūmoje tie parengimai buvo 2.00

draugijų jubiliejiniai paminė- 15.50

jimai. Kadangi jie buvo reikš- 2.00

mingi, nes kiekviena jų or- 15.50

ganizacijų yra įdėję ką nors 2.00

gero į mūsų išsivijos gyveni- 15.50

mą, tai apie juos verta ir pa- 2.00

minėti, spaudoje užkronikuoti.

Sandarai sukako 25 metai, 15.50

o 1914 metais Bostone įsikū- 2.00

rė Ateitis. Įkurėjai tais lai- 15.50

kais sudėjo daug pinigų laik- 2.00

raščio įsteigimui. Suprantama, 15.50

jie nesitikėjo pelno, nes jie 2.00

buvo idealistai. O už tas idė- 15.50

jas ir jų darbą jie verti pa- 2.00

gerbimo, kas bus jiems užmo- 15.50

tesčiu. Sandara savo įkurėjų 2.00

pagarbimui surengė sausio 15.50

mėnesio bankietą. Bet, ant ne- 2.00

laimės, nieko nepagerbė, tik 15.50

savo pagarsino, kad padarius 2.00

įlno. Buvo užmiršti visi įku- 15.50

rėjai. Gal taip įvyko todėl, 2.00

lad jaunesni žmonės viskam 15.50

vadovavo. Ateities įkurėjai 2.00

tuo jautėsi skaudžiai užgauti, 15.50

res jų net vardų niekas ne- 2.00

prisiminė.

Balandžio mėnesio muzikos 15.50

ir dramos draugija "Gabijs" 2.00

minėjo savo 25 metų sukaktį. 15.50

Įspildė gražią programą, ku- 2.00

riame dalyvavo "G-jos" choras 15.50

ir parinkti talentai, vadovau- 2.00

jant S. Paurai. Po programo 15.50

turėjo bankietą pagerbimui 2.00

savo įkurėjų ir pirmosios val- 15.50

cybos. Viskas išėjo gerai. 2.00

Kadangi "Gabijs" rengiasi va- 15.50
